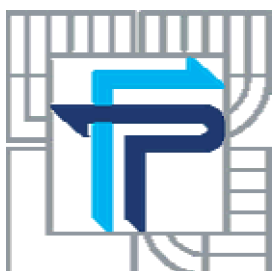


VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY



FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ÚROKY Z PŮJČEK A ÚVĚRŮ A JEJICH DAŇOVÁ UZNATELNOST V KONKRÉTNÍ OS

LOAN INTEREST AND INTEREST CHARGED ON. THEIR IMPACT IN INCOME TAX IN
CONCRETE COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

KAMILA BEDNÁŘOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

ING. PAVEL SVIRÁK, DR.

BRNO 2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bednářová Kamila

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Úroky z půjček a úvěrů a jejich daňová uznatelnost v konkrétní OS

v anglickém jazyce:

Loan Interest and Interest Charged on. Their Impact in Income Tax in Concrete Company

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhu řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Seznam odborné literatury:

- DUŠEK, J. Daně z příjmů 2009 – přehledy, daňové a účetní tabulky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3021-9
- BRYCHTA, I., MACHÁČEK, I., DĚRGEL, M. Daň z příjmů 2009. Meritum, 2009
- JAROŠ, T. Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009, praktický průvodce. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-802472950-3
- PELECH, P., PELC, V. Daně z příjmů s komentářem... k 1. 9. 2009. Praha: Anag, 2009.
- ČOUKOVÁ-POKORNÁ, P. Daňové a účetní problémy v roce 2008 v souvislostech se zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů + CD. Praha: 1.VOX, 2008. ISBN 978-80-86324-73-9
- PELC, V. Daňové výdaje 2008. Praha: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1918-1
- PITTERLING, M. Daňově uznatelné výdaje (100 otázek a odpovědí). Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-307-2
- VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva. Praha: 1.VOX, 2008. ISBN 978-80-86324-72-2

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Svirák, Dr.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkanka

V Brně, dne 7.2.2010

Anotace

Bakalářská práce pojednává o problémech obchodních společností, které jim vznikají v souvislosti s přijímáním úvěrů a půjček a zejména s posouzením nákladových úroků z pohledu daňové uznatelnosti pro účely daně z příjmů právnických osob. Obsahuje návody k aplikaci příslušných ustanovení zákonů. Dále obsahuje návrhy optimalizace složení půjček a úvěrů s ohledem na daňový dopad. Tím napomáhá konkrétním obchodním společnostem k dosažení větších úspor.

Annotation

This bachelor's thesis deals with issues that occur in companies in relation to accepting credits and loans, and especially, to evaluating cost interests from the point of view of income tax allowance for the purpose of income tax of a legal entity. Instructions on how to apply relevant legal regulations are contained herein. Further on, there are suggestions included on how to optimize loans and credits structures with respect to their tax impact. Thus, it helps concrete companies reach higher savings.

Klíčová slova

daň z příjmů, daňová uznatelnost, náklad, úvěr, půjčka, úrok

Keywords

income tax, tax allowance, cost, credit, loan, interest

Bibliografická citace práce:

BEDNÁŘOVÁ, K. *Úroky z půjček a úvěrů a jejich daňová uznatelnost v konkrétní OS*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 119 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Pavel Svirák, Dr.

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 20.května 2010

.....

OBSAH:

1.	Úvod	- 10 -
1.1.	Cíl.....	- 10 -
1.2.	Metody použité při zpracování bakalářské práce	- 11 -
2.	Východiska bakalářské práce.....	- 12 -
2.1.	Vývoj v oblasti daňové uznatelnosti nákladových úroků	- 12 -
2.1.1.	Právní úprava platná od 1.1.1983.....	- 12 -
2.1.2.	Právní úprava platná od 1.1.1990.....	- 12 -
2.1.3.	Právní úprava platná od 1.1.1993.....	- 13 -
2.1.4.	Právní úprava platná od 1.1.1993 – Zákon č. 586/1992 Sb.....	- 13 -
2.1.5.	Právní úprava platná od 1.1.1994.....	- 14 -
2.1.6.	Právní úprava platná od 1.1.1995.....	- 15 -
2.1.7.	Právní úprava platná od 16.7.1998.....	- 16 -
2.1.8.	Právní úprava platná od 1.1.2001.....	- 17 -
2.1.9.	Právní úprava platná od 1.1.2004.....	- 17 -
2.1.10.	Právní úprava platná od 1.1.2008.....	- 19 -
2.2.	Právní úprava daně z příjmů platná pro zdaňovací období 2009	- 23 -
2.2.1.	Právní úprava platná od 1.1.2009.....	- 23 -
2.2.2.	Právní úprava platná od 1.4.2009.....	- 25 -
2.3.	Prameny práva v oblasti úvěrů a půjček	- 33 -
3.	Vybrané základní pojmy použité v bakalářské práci.....	- 38 -
3.1.	Terminologie z právních předpisů	- 38 -
3.2.	Další pojmy použité v bakalářské práci	- 40 -
4.	Konkrétní obchodní společnost a pojmenování problémů	- 41 -
4.1.	Základní informace o obchodní společnosti, pro kterou je řešen problém daňové uznatelnosti úroků (společnost zabývající se vedením účetnictví dalším subjektům)	- 41 -
4.2.	Zadání řešeného úkolu	- 41 -
4.3.	Struktura klientů obchodní společnosti, pro které je řešena daňová uznatelnost úroků, a jejich vzájemné vztahy	- 42 -
5.	Etapa I. – k datu 31.1.2009	- 44 -
5.1.	Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 31.1.2009	- 44 -

5.2.	Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa I.....	- 48 -
5.3.	Společnost DCERA A, s.r.o. – etapa I.....	- 49 -
5.3.1.	Rekapitulace východisek	- 49 -
5.3.2.	Rozbor problematických půjček a úvěrů	- 49 -
5.3.3.	Návrh řešení	- 52 -
5.3.4.	Realizace řešení.....	- 53 -
5.4.	Společnost SPOJENÁ, s.r.o. – etapa I.	- 54 -
5.4.1.	Rekapitulace východisek	- 54 -
5.4.2.	Rozbor problematických půjček a úvěrů	- 54 -
5.4.3.	Návrh řešení	- 55 -
5.4.4.	Realizace řešení.....	- 56 -
6.	Etapa II. – k datu 31.5.2009.....	- 57 -
6.1.	Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 31.5.2009	- 57 -
6.2.	Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa II.....	- 61 -
6.3.	Společnost DCERA A, s.r.o. – etapa II.....	- 62 -
6.3.1.	Rekapitulace východisek	- 62 -
6.3.2.	Rozbor problematických půjček a úvěrů	- 62 -
6.4.	Společnost DCERA C, s.r.o. – etapa II.....	- 63 -
6.4.1.	Rekapitulace východisek	- 63 -
6.4.2.	Rozbor problematických půjček a úvěrů	- 63 -
6.4.3.	Návrh řešení	- 66 -
6.4.4.	Realizace řešení.....	- 67 -
7.	Etapa III. – k datu 31.10.2009.....	- 68 -
7.1.	Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 31.10.2009	- 68 -
7.2.	Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa III.	- 73 -
7.3.	Společnost DCERA A, s.r.o. - etapa III.....	- 73 -
7.3.1.	Rekapitulace východisek	- 73 -
7.3.2.	Rozbor problematických půjček a úvěrů	- 73 -
7.3.3.	Návrh řešení	- 74 -
7.3.4.	Realizace řešení.....	- 76 -
8.	Etapa IV. - k datu 30.11.2009	- 77 -
8.1.	Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 30.11.2009	- 77 -

8.2.	Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa IV	- 82 -
8.3.	Společnost DCERA A, s.r.o. – etapa IV.	- 82 -
8.3.1.	Rekapitulace východisek	- 82 -
8.3.2.	Rozbor problematických půjček a úvěrů	- 82 -
8.3.3.	Návrh řešení	- 83 -
8.3.4.	Realizace řešení.....	- 85 -
9.	Etapa V. - k datu 18.12.2009	- 86 -
9.1.	Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 18.12.2009	- 86 -
9.2.	Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa V.	- 91 -
9.3.	Návrh řešení.....	- 91 -
9.3.1.	Pohledávka společnosti MATKA za společností SPOJENÁ	- 92 -
9.3.2.	Pohledávka společnosti MATKA za společností DCERA A	- 93 -
9.3.3.	Pohledávka společnosti DCERA B za společností MATKA	- 94 -
9.3.4.	Pohledávka společnosti DCERA C za společností DCERA A.....	- 94 -
9.3.5.	Vzájemné započtení závazků a pohledávek.....	- 95 -
9.3.6.	Odůvodnění.....	- 99 -
9.4.	Realizace řešení	- 100 -
10.	Vyčíslení dosažených úspor.....	- 101 -
11.	Závěr.....	- 107 -
12.	Seznam použitých zdrojů.....	- 109 -
13.	Seznam použitých zkratk	- 115 -
14.	Seznam tabulek	- 116 -
15.	Seznam obrázků	- 119 -

1. Úvod

1.1. Cíl

Cílem mé práce je návrh daňové optimalizace nákladových úroků v konkrétních obchodních společnostech. Tyto obchodní společnosti jsou mi známy a jedná se zejména o spojené osoby tak, jak tento pojem definuje Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Ve spolupráci s managementem společností a dle jeho zadání hledám optimální řešení v kontextu každé jednotlivé obchodní společnosti i celku. Časově se v bakalářské práci zaměřuji zejména na zdaňovací období roku 2009, které je aktuálně řešeno vzhledem k termínu podání daňového přiznání. Management dále požaduje výhled na rok 2010.

Díličními cíli jsou:

- shrnutí dosavadního vývoje legislativy, vztahující se k problematice daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček
- výklad platné legislativy, vztahující se k problematice daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček
- shrnutí teoretických poznatků k uvedené problematice
- analýza problémů týkajících se daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček, které zadávající management obchodních společností potřebuje aktuálně vyřešit
- aplikace teoretických poznatků na konkrétní řešené problémy s cílem poznání příčin a následků
- návrh variant řešení s důrazem na poznání vlivu každé z navržených variant jak na jednotlivé společnosti, tak na celou skupinu
- doporučení optimální varianty
- završením bakalářské práce je zhodnocení, zda byla moje doporučení managementem realizována, popřípadě s jakým výsledkem.

1.2. Metody použité při zpracování bakalářské práce

Výchozí metodou použitou v této bakalářské práci (dále jen BP) je metoda **pozorování**, tedy vnímání jevů s cílem jejich pochopení.¹

Další základním nástrojem je metoda **třídění**. Bez ní by nebylo možno se v problému vůbec orientovat a nalézt optimální řešení. Třídění umožňuje soustředit pozornost na důležité body.

Dále je využita metoda **analýzy a syntézy**. Metoda analýzy spočívá v tomto případě v rozložení zkoumaného jevu na části, syntéza pak je metodou s jejíž pomocí jsou výsledky analýzy poznány a složeny dohromady.² V BP je analyzován např. zákon o dani z příjmů, následně pochopeny jeho části důležité pro BP a ty pak složeny ve výsledek, kterým je rozpoznání daňové uznatelnosti úroků. Jelikož se BP zaměřuje na konkrétní obchodní společnost, tedy na analýzu určitého jedinečného případu, hovoříme o **monografické metodě**.

Při dosahování cílů BP je použita metoda **dedukce**, kde je úsudek tvořen na základě obecné poučky a směřuje ke konkrétnímu případu. Obecně je dedukce definována jako „logické tvoření závěrů od všeobecného soudu k jednotlivým případům“.³

Dalším použitým nástrojem je metoda **konkretizace**, která umožňuje aplikovat obecný jev v konkrétních podmínkách. Výhodou této metody je, že obsáhne celek, ale současně nevynechá podstatné detaily.

¹ VENTRUBOVÁ, K. *Metody zkoumání ekonomických jevů*. [on-line]. [cit. 2010-18-04]. URL: <http://drevvari.humlak.cz/data_web/Data_skola/ZPH/ZPH.ppt>

² tamtéž

³ tamtéž

2. Východiska bakalářské práce

Půjčky a úvěry hrají významnou roli ve financování podnikatelských subjektů. Velké projekty by se většinou bez financování cizími zdroji nedaly vůbec realizovat. Nelze pominout ani skutečnost, že použití cizího kapitálu bývá ve výsledku ekonomicky výhodnější než investování vlastního kapitálu. Pro rozhodnutí o efektivitě použití cizího kapitálu ve formě půjčky nebo úvěru je však důležité znát jak výši úrokové míry a další obchodní podmínky poskytnutí půjčky či úvěru, tak to, zda úrok je uznán jako náklad dle zákona o daních z příjmů.

2.1. Vývoj v oblasti daňové uznatelnosti nákladových úroků

Problematika daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček je řešena v Zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V období před účinností tohoto zákona nebyly úroky v příslušných zákonech řešeny vůbec nebo jen okrajově. Naopak od roku 1993 se úroky zabývala řada novel Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, a příslušná ustanovení se často měnila. V dalším textu přibližuji chronologicky vývoj legislativy, vztahující se k úrokům z úvěrů a půjček.

2.1.1. Právní úprava platná od 1.1.1983

Tehdy platný Zákon č. 161/1982 Sb., o odvodech do státního rozpočtu vůbec úroky z úvěrů a půjček neřeší. Před tím platné Zákony č. 111/1971 Sb. a Zákon č. 131/1968 Sb. se také o úrocích z úvěrů a půjček nezmiňují.

2.1.2. Právní úprava platná od 1.1.1990

Zákon č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu. Zde je poprvé zmínka o úrocích, a to v § 7 odst. 2, kde se praví:

„základ odvodu ze zisku podle odstavce 1 se snižuje o:

a) rozdíl, o který placené úroky převyšují přijaté úroky, nejsou-li účtovány v nákladech“⁴.

⁴ Zákon č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1989/zakon_4q.html#castka_34>

2.1.3. Právní úprava platná od 1.1.1993

Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmů. Tento zákon vůbec problematiku úroků z úvěrů a půjček neřeší, tzn., že veškeré takové úroky byly daňově uznatelné. Zajímavé je, že tento zákon nabyl účinnosti 1.1.1993, ale nebyl nikdy použit, neboť ho ještě před datem účinnosti nahradil Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, (viz kapitola 2.1.4.) kterým se řídíme dosud.

2.1.4. Právní úprava platná od 1.1.1993 – Zákon č. 586/1992 Sb.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP) byl schválen dne 20.11.1992. Ke dni účinnosti 1.1.1993 byl už také novelizován, a to Zákonem č. 35/1993 Sb. Za výdaje (náklady), které nelze uznat dle § 25 odst. 1 písm. w) se považují:

„Úroky placené z úvěru a půjček poskytnutých subjekty, které nemají sídlo nebo bydliště na území České republiky, a to ve výši, o kterou souhrn půjček a úvěrů takto poskytnutých přesahuje v průběhu zdaňovacího období čtyřnásobek výše základního jmění, u bankovních a pojišťovacích společností šestinásobek výše základního jmění.“⁵

Je zajímavé, že v této úpravě se hovoří o základním jmění. V současné době platí úprava, která je podobná ve výši limitů (čtyřnásobek, šestinásobek), ale odkazuje na vlastní kapitál. Tedy na širší pojem než základní jmění.

Uvedené znění § 25 odst. 1 písm. w) se však pro posuzování roku 1993 nakonec nepoužilo. Změnu totiž přinesl Zákon č. 157/1993 Sb., který je další novelou Zákona č. 586/1992 Sb. Účinnosti nabyl dne 1.6.1993 a § 25 odst. 1 písm.w) zní takto:

„úroky placené z úvěrů a půjček poskytnutých subjekty, které se účastní přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole či jmění příjemce úvěru nebo půjčky, a to ve výši úroků z částky, o kterou úhrn půjček a úvěrů takto poskytnutých přesahuje v průběhu zdaňovacího období čtyřnásobek výše vlastního jmění a u bankovních a pojišťovacích společností šestinásobek vlastního jmění. V případě úvěrů od subjektů, které se neúčastní na vedení, kontrole či jmění příjemce úvěru nebo půjčky, desetinásobek výše vlastního jmění. Účástí na kontrole či jmění se rozumí

⁵ KUTĚJ, M., PRSKAVCOVÁ, R., BUŠEK, E. *Daňový průvodce 1993*. Praha: EkonTeK, 1993. ISBN 80-85388-06-5

vlastnictví více než 25 % podílů na základním jmění nebo podílů s hlasovacím právem.“⁶.

Stojí za povšimnutí, že takto pojatá právní úprava již kalkuluje se vztahem mezi věřitelem a dlužníkem.

2.1.5. Právní úprava platná od 1.1.1994

Zákon č. 323/1993 Sb., novelizuje mimo jiné opět § 25 odst. 1 písm. w). Na konci se připojují tato slova:

„Toto ustanovení se nevztahuje na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzy cenných papírů, fond národního majetku a na poplatníky uvedené v § 2“⁷.

V § 25 také vznikl nový odstavec č. 2 se zněním:

„Ustanovení odstavce 1 písm. w) se nepoužije u poplatníků, a to v roce jejich vzniku a v následujících třech letech. U právních nástupců vzniklých ze subjektů zrušených bez provedení likvidace se za rok vzniku považuje rok, ve kterém vznikl subjekt zrušený bez provedení likvidace.“⁸.

Jak je patrné, došlo touto novelou ke zvýhodnění určité skupiny osob. Tento stav trvá dosud. Zatímco zvýhodnění nově vzniklých poplatníků bylo časem zrušeno, zvýhodnění neziskových organizací (§ 18 odst. 3), burzy cenných papírů, fondu národního majetku a fyzických osob (§ 2) je platné stále. V současné podobě zákona se však toto zvýhodnění nenachází v § 25 odst. 1 písm. w), nýbrž jej najdeme v § 25 odst. 3 (viz kapitola 2.2.2.).

⁶ Zákon č. 157/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb. a zákona č. 96/1993 Sb., zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., a zákon České národní rady č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/zakon_2q.html#castka_41>

⁷ Zákon č. 323/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb. a zákona č. 196/1993 Sb., zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb. a zákona č. 157/1993 Sb., a zákon České národní rady č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/zakon_4q.html#castka_81>

⁸ tamtéž

2.1.6. Právní úprava platná od 1.1.1995

Zákon č. 259/1994 Sb., je další z řady novel ZDP. Daňový poplatníci se dočkali opět změny § 25 odst. 1 písm. w), jehož nové znění je následující:

„úroky z úvěrů, půjček, vydaných dluhopisů, vkladních listů, vkladových certifikátů a vkladů jim na roveň postaveným a ze směnek, jejichž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky (dále jen „úvěry a půjčky“), a to ve výši úroků z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček

- 1. poskytnutých subjekty, které se účastní přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole či jmění příjemce úvěru a půjčky, v průběhu zdaňovacího období přesahuje šestinásobek výše vlastního jmění, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního jmění u ostatních příjemců úvěru a půjčky,*
- 2. poskytnutých subjekty, které nemají sídlo nebo bydliště na území České republiky, pokud se neúčastní přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole či jmění příjemce úvěru a půjčky, průběhu zdaňovacího období přesahuje desetinásobek výše vlastního jmění.*

Do úvěrů a půjček se nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Účastí na kontrole či jmění podle bodů 1 a 2 se rozumí vlastnictví více než 25 % podílu na základním jmění nebo podílu s hlasovacím právem. Toto ustanovení se nevztahuje na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů, na Fond národního majetku a na poplatníky uvedené v § 2“⁹.

V průběhu roku 1995 vešla v platnost další novela Zákona č. 586/1992 Sb., tentokrát jako Zákon č. 149/1995 Sb. Novela v tomto případě neměnila § 25 odst. 1 písm. w) nijak zásadně. Na konec bodu 2. doplnila vysvětlení, jak se počítá podíl na základním jmění nebo podíl s hlasovacím právem. Celý bod 2. nově zní:

⁹ Zákon č. 259/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1994/zakon_4q.html#castka_76>

„2. poskytnutých subjekty, které nemají sídlo nebo bydliště na území České republiky, pokud se neúčastní přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole či jmění příjemce úvěru a půjčky, v průběhu zdaňovacího období přesahuje desetinásobek výše vlastního jmění.

*Do úvěrů a půjček se nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Účastí na kontrole či jmění podle bodů 1 a 2 se rozumí vlastnictví více než 25 % podílu na základním jmění nebo podílu s hlasovacím právem; **podíl na základním jmění nebo podíl s hlasovacím právem ve zdaňovacím období se stanoví jako podíl součtu stavu k poslednímu dni každého měsíce a počtu měsíců ve zdaňovacím období.** Toto ustanovení se nevztahuje na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů, na Fond národního majetku a na poplatníky uvedené v § 2,“¹⁰.*

2.1.7. Právní úprava platná od 16.7.1998

Zákon č. 168/1998 Sb. je další z řady novel Zákona č. 586/1992 Sb. Obsahem změny § 25 odst. 1 písm. w) je:

- zrušení bodu 2. v písmenu w)
- nové změní písmene w)

„w) úroky z úvěrů, půjček, vydaných dluhopisů, vkladních listů, vkladových certifikátů a vkladů jim na roveň postaveným a ze směnek, jejichž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky (dále jen „úvěry a půjčky“), a to ve výši úroků z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček poskytnutých subjekty, které se účastní přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole či jmění příjemce úvěru a půjčky, v průběhu zdaňovacího období přesahuje šestinásobek výše vlastního jmění, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního jmění u ostatních příjemců úvěru a půjčky. Do úvěrů a půjček se nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní

¹⁰ Zákon č. 149/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a mění zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1995/zakon_07.html#castka_39>

ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Účastí na kontrole či jmění se rozumí vlastnictví více než 25 % podílu na základním jmění nebo podílu s hlasovacím právem. Toto ustanovení se nevztahuje na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů, na Fond národního majetku a na poplatníky uvedené v § 2,“¹¹.

2.1.8. Právní úprava platná od 1.1.2001

Zákon č. 492/2000 Sb., novela Zákona č. 586/1992 Sb. Zde bych ráda upozornila na zcela nově vzniklé ustanovení, které se týká varianty, kdy poskytovatelem půjčky nebo úvěru je osoba, která není účetní jednotkou nebo účtuje v jednoduchém účetnictví. V současné právní úpravě najdeme ustanovení, které sice není zcela totožné, ale hlavní myšlenka je stejná. Konečně se v zákoně objevují v souvislosti s úroky i fyzické osoby. Jedná se o nové znění § 24 odst. 2 písm. zi):

„zi) zaplacené smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů a dále zaplacené úroky z úvěrů a půjček v případě, kdy věřitelem je poplatník účtující v soustavě jednoduchého účetnictví nebo poplatník, který není účetní jednotkou,“¹².

V § 25 odst. 1 písm. w) je drobná změna, kdy se nahrazuje slovo „jmění“ slovem „kapitál“ – také u všech skloňování a tvarů.

2.1.9. Právní úprava platná od 1.1.2004

Zákon č. 438/2003 Sb., novela Zákona č. 586/1992 Sb., přináší spoustu novinek:

Nové znění § 23 odst. 7 se týká úrokové míry u úvěrů a půjček mezi spojenými osobami:

„Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo

¹¹ Zákon č. 168/1998 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/zakon_07.html#castka_58>

¹² Zákon č. 492/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/zakon_12.html#castka_143>

obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví správce daně základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl; ...“¹³.

Úroků se týká další ustanovení v odstavci, kde je vysvětleno, že za tzv. běžnou cenu při stanovení výše úroků u půjček se považuje:

„úrok ve výši 140 % diskontní úrokové sazby České národní banky platné v době uzavření smlouvy“¹⁴.

Toto ustanovení se nepoužije v případě, kdy je sjednaný úrok nižší než 140 % diskontní sazby České národní banky (dále jen ČNB), a věřitelem je zahraniční osoba nebo je věřitelem společník nebo člen družstva. Za spojenou osobu se přitom považuje, pokud se jedna osoba podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby podílem minimálně 25 %. Rovněž když se jedna osoba podílí na vedení nebo kontrole jiné osoby. Ovládané a ovládající osoby jsou také považovány za spojené. Dále osoby blízké a osoby, které vytvořily vztah za účelem snížení základu daně.

Nově zní i § 24 odst. 2 písm. zi):

„smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů jen pokud byly zaplacený; a dále úroky z úvěrů a půjček v případě, kdy věřitelem je poplatník uvedený v § 2, který nevede účetnictví, jen pokud byly zaplacený,“¹⁵.

Opět se hovoří o fyzických osobách, ale trochu jinak definovaných, další úpravou je větší jednoznačnost podmínky zaplacení úroků.

Nové znění § 25 odst. 1 písm. w):

„úroky z úvěrů a půjček, u nichž je věřitel osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi, a to ve výši úroků z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček od spojených osob, v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje šestinásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrů a půjček. Do úvěrů a půjček se nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Toto

¹³ Zákon č. 438/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2003/zakon_12.html#castka_146>

¹⁴ tamtéž

¹⁵ tamtéž

ustanovení se nevztahuje na osoby jinak spojené uvedené v § 23 odst. 7 písm. b) bodě 5, na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů, na Fond národního majetku a na poplatníky uvedené v § 2,“¹⁶.

2.1.10. Právní úprava platná od 1.1.2008

V platnost vešel Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. O zásadním významu tohoto zákona hovoří i Wikipedie¹⁷:

„Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů je zákon přijatý Parlamentem České republiky. Zákonem se mění 46 zákonů, ruší jeden zákon a zavádí tři nové daně, daň ze zemního a některých dalších plynů, z pevných paliv a z elektřiny, známé pod označením ekologické daně. Ve větší či menší míře byly zreformovány prakticky všechny daňové zákony a z tohoto hlediska jde o nejrozsáhlejší změnu za posledních patnáct let.“

Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů zasáhl zásadním způsobem i ustanovení, která upravují úroky z půjček a úvěrů. Beze změny zůstal pouze § 24 odst. 2 písm. zi), který řeší uznatelnost úroků, pokud je věřitelem fyzická osoba, a dále § 25 odst. 1 písm. zk), které se týká vztahu půjček a držby dceřiné společnosti.

Naproti tomu se úroků poprvé dotkl § 24 odst. 2 písm. zc). Došlo ke zpřísnění vůči poplatníkům. Před platností Zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů se i na úroky vztahovalo obecné pravidlo, že náklady dle § 25 daňově neuznatelné, se stávají daňově uznatelnými do výše souvisejících výnosů. Od 1.1.2008 však již uvedené pravidlo nelze použít pro náklady, které jsou daňově neuznatelné dle § 25 odst. 1 písm. w), tedy úroky.

Zpřísnění § 24 odst. 2 písm. zc) spočívá v doplnění ustanovení o větu:

„ustanovení tohoto písmene se nepoužije u výdajů (nákladů) , které nejsou uznány jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle § 25 odst. 1 písm. w),“¹⁸.

¹⁶ Zákon č. 438/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2003/zakon_12.html#castka_146>

¹⁷ Wikipedie. Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů. [on-line]. [cit. 2010-12-04]. URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kon_o_stabilizaci_ve%C5%99ejn%C3%BDch_rozpo%C4%8Dt%C5%AF>

¹⁸ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/zakon_10.html#castka_85>

Změna nastala i v § 23 odst. 7, kam byla k původnímu textu:

„Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví správce daně základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl; ...“¹⁹

doplněna další věta:

„V případě, kdy sjednaná výše úroků u půjčky a úvěru mezi spojenými osobami je nižší, než by byla cena sjednaná mezi nezávislými osobami, a věřitelem je poplatník uvedený v § 2 odst. 3 nebo v § 17 odst. 4 nebo je věřitelem společník nebo člen družstva uvedený v § 2 odst. 2 a § 17 odst. 3, ustanovení věty první se nepoužije.“²⁰

Tradičně došlo také ke změně § 25 odst. 1 písm. w). Byl zaveden pojem „finanční výdaje (náklady). Znění od 1.1.2008:

„finanční výdaje (náklady), kterými se pro účely tohoto zákona rozumí úroky z úvěrů a půjček a související výdaje (náklady) včetně výdajů (nákladů) na zajištění, zpracování úvěrů, poplatků za záruky, pokud

- 1. přesáhnou v úhrnu za zdaňovací období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, částku zjištěnou jako násobek jednotné úrokové míry zvýšené o čtyři procentní body a průměrného stavu úvěrů a půjček v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání. Jednotná úroková míra se stanoví jako průměr z referenční hodnoty úrokových sazeb na trhu mezibankovních depozit pro splatnost 12 měsíců relevantním pro měnu, v níž je vyjádřen úvěr nebo půjčka, k poslednímu dni každého měsíce zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání; přitom úroky z úvěrů a půjček vyjádřených v různých měnách se posuzují samostatně za jednotlivé měny,*

¹⁹ Zákon č. 438/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2003/zakon_12.html#castka_146>

²⁰ Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/zakon_10.html#castka_85>

2. *plynou z úvěrů a půjček, které jsou podřízeny ostatním závazkům poplatníka,*
3. *plynou z úvěrů a půjček, kde úrok nebo výnos nebo skutečnost, zda se finanční výdaje (náklady) stanou splatnými, jsou zcela nebo zčásti odvozovány od výsledku hospodaření (zisku) poplatníka,*
4. *úhrn úvěrů a půjček v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje šestinásobek výše vlastního kapitálu,*
5. *úhrn úvěrů a půjček, u nichž je věřitelem nebo osobou, která úvěr nebo půjčku zajišťuje, osoba spojená (§ 23 odst. 7) ve vztahu k dlužníkovi, v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje trojnásobek výše vlastního kapitálu dlužníka, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo dvojnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrů a půjček.*

Za výdaj (náklad) na dosažení zajištění a udržení příjmů nelze pro účely tohoto zákona uznat poměrnou část finančních výdajů (nákladů) vztahujících se k úvěrům a půjčkám nebo jejich části, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v bodech 1 až 5; přitom každá z podmínek se posuzuje samostatně. Do úvěrů a půjček se pro účely tohoto ustanovení nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž jsou finanční výdaje (náklady) součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Toto ustanovení se nevztahuje na poplatníky uvedené v § 2, v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů a na finanční výdaje (náklady) zúčtované na vrub nákladů, které v úhrnu za zdaňovací období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, nepřevýší 1 000 000 Kč, není – li věřitelem nebo osobou, která úvěr nebo půjčku zajišťuje, osoba spojená ve vztahu k dlužníkovi,“²¹.

Uvedené znění § 25 odst. 2 písm. w) rozšiřuje od 1.1.2008 test nízké kapitalizace i na ostatní subjekty. Do 31.12.2008 se test nízké kapitalizace prováděl jen pro osoby spojené. Je zpřísněno kritérium násobku vlastního kapitálu pro úvěry a půjčky od spojených osob, a to na dvojnásobek vlastního kapitálu.

²¹ *Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů* . [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/zakon_10.html#castka_85>

Přechodná ustanovení tohoto zákona přitom stanoví, že jinak se postupuje u smluv uzavřených do 31.12.2007 a jinak u smluv uzavřených po 1.1.2008:

„13. Ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na finanční náklady z úvěrů a půjček plynoucí ze smluv uzavřených po dni nabytí účinnosti tohoto zákona a na základě dodatků, kterými se mění výše poskytované půjčky nebo úvěru anebo výše hrazených úroků, sjednaných po dni nabytí účinnosti tohoto zákona ke smlouvám uzavřeným před tímto dnem za zdaňovací období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, započaté v letech 2008 a 2009.

14. Ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na finanční náklady z úvěrů a půjček sjednané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona za zdaňovací období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, započaté v roce 2010.“²².

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů znamená nejen velké zpřísnění vůči poplatníkům, ale takto postavená úprava je též mnohem komplikovanější a složitější na určení daňové uznatelnosti či neuznatelnosti úroků.

Proto byla další novela (Zákon č. 2/2009 Sb.), která znamenala určitý návrat k předchozímu znění, přijata s povděkem. Tím však zajímavé události okolo legislativy, upravující daňovou uznatelnost úroků z půjček a úvěrů za zdaňovací období 2008, ještě nekončí. Mimořádně důležitou částí Zákona č. 2/2009 Sb., vyhlášeného ve sbírce zákonů 1.1.2009, je poslední věta přechodného ustanovení č. 9, která umožnila řídit se v případě § 25 odst. 1 písm. w) zněním dle Zákona č. 2/2009 Sb., i ve zdaňovacím období 2008. Zdůrazňuji, že zde byla dána možnost, nikoliv povinnost. Podrobnější popis Zákona č. 2/2009 Sb. je v následující kapitole 2.2.

²² Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů . [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/zakon_10.html#castka_85>

2.2. Právní úprava daně z příjmů platná pro zdaňovací období 2009

V průběhu roku 2009 neplatila po celou dobu stejná právní úprava. Ustanovení, která se vztahují k úrokům z půjček a úvěrů se měnila dvakrát. Poprvé Zákonem č. 2/2009 Sb. (novela Zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů), který nabyl účinnosti 1.1.2009. Podruhé Zákonem č. 87/2009 Sb. (novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty), který nabyl účinnosti 1.4.2009.

2.2.1. Právní úprava platná od 1.1.2009

Zákon č. 2/2009 Sb. obsahuje tyto změny:

- zrušení věty o nemožnosti aplikovat § 24 odst. 2 písm. zc). Tzn. návrat ke stavu před 1.1.2008 a tedy opětovná možnost překlasifikovat neuznatelné úroky (finanční náklady) z úvěrů a půjček na daňově uznatelné, a to do výše souvisejících zdanitelných výnosů,
- zrušení § 25 odst. 1 písm. w) bod 1.. Zrušené ustanovení se týkalo limitu pro úhrn finančních nákladů za zdaňovací období,
- zrušení § 25 odst. 1 písm. w) bod 2. a nahrazení významově shodným § 25 odst. 1 písm. zp),
- zrušení § 25 odst. 1 písm. w) bod 3. a nahrazení významově podobným § 25 odst. 1 písm. zm),
- zrušení § 25 odst. 1 písm. w) bod 4.,
- zrušení § 25 odst. 1 písm. w) bod 5., obsah tohoto ustanovení byl přesunut přímo do § 25 odst. 1 písm. w). Ustanovení se týká testu nízké kapitalizace pro úvěry a půjčky od spojených osob,
- zrušení závěru poslední věty v § 25 odst. 1 písm. w), a to té části, která hovoří tom, že pokud se jedná o nespojené osoby, jsou finanční náklady uznatelné do výše 1 mil. Kč. Celé znění § 25 odst. 1 písm. w):

„w) finanční výdaje (náklady), kterými se pro účely tohoto zákona rozumí úroky z úvěrů a půjček a související výdaje (náklady), včetně výdajů (nákladů) na zajištění, zpracování úvěrů, poplatků za záruky, pokud je věřitel nebo osoba, která úvěr nebo půjčku zajišťuje, osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi (§ 23 odst. 7), a to ve výši finančních výdajů (nákladů) z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček od spojených osob a úvěrů a půjček, které spojené osoby zajišťují,

v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje trojnásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo dvojnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrů a půjček. Do úvěrů a půjček se pro účely tohoto ustanovení nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž finanční výdaje (náklady) nelze uznat jako výdaj (náklad) k dosažení, zajištění a udržení příjmů podle § 25 odst. 1 písm. zm) nebo zp),“²³,

- nová přechodná ustanovení:

„9. Ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2007, se použije na úroky z úvěrů a půjček plynoucí ze smluv o úvěrech a půjčkách uzavřených před 1. lednem 2008, s výjimkou smluv o úvěrech a půjčkách uzavřených do 31. prosince 2003 mezi osobami, které pro účely ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2003, nebyly do konce zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2003, považovány za osoby spojené, a to za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2009. obdobně lze postupovat i za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2008.

10. Ustanovení § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, § 25 odst. 1 písm. w), zm) a zp) a § 25 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na finanční výdaje (náklady) plynoucí ze smluv o úvěrech a půjčkách uzavřených po 1. lednu 2008 a na finanční výdaje (náklady) plynoucí na základě dodatků, kterými se mění výše poskytované půjčky nebo úvěru anebo výše hrazených úroků, sjednaných po 1. lednu 2008 ke smlouvám o úvěrech a půjčkách uzavřeným před 1. lednem 2008, a to za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2009. obdobně lze postupovat i za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2008.

²³ Zákon č. 2/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu-stejnopisy-sbirky-zakonu.aspx>>

11. *Za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2010 a později, se použije ustanovení § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, § 25 odst. 1 písm. w), zm) a zp) a § 25 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, na veškeré finanční výdaje (náklady) plynoucí ze všech smluv včetně jejich dodatků.*“²⁴.

2.2.2. Právní úprava platná od 1.4.2009

Zákon č. 87/2009 Sb., kterým se mění Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Podstatnou změnou je návrat při provádění testu nízké kapitalizace na 4-násobek a 6-ti násobek vlastního kapitálu.

Stav zavedený touto novelou je ve věci úroků z půjček a úvěrů platný i k 31.12.2009. Dále proto uvádím úplné znění těch ustanovení zákona, která se k úrokům z půjček a úvěrů vztahují.

§ 22 odst. 1 písm. g) bod 3. – zdroj příjmů

„(1) Za příjmy ze zdrojů na území České republiky se u poplatníků uvedených v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4 považují

...

*3. podíly na zisku, vypořádací podíly, podíly na likvidačním zůstatku obchodních společností a družstev a jiné příjmy z držby kapitálového majetku a část zisku po zdanění vyplácená tichému společníkovi. Za podíly na zisku se pro účely tohoto ustanovení považuje i zjištěný rozdíl mezi sjednanou cenou a cenou obvyklou na trhu (§ 23 odst. 7) a dále úroky, které se neuznávají jako výdaj (náklad) podle § 25 odst. 1 písm. w) a zm), s výjimkou zjištěného rozdílu u sjednaných cen a úroků hrazených daňovému rezidentovi jiného členského státu Evropské unie nebo dalších států, které tvoří Evropský hospodářský prostor,“*²⁵

²⁴ Zákon č. 2/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:

<<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu-stejnopisy-sbirky-zakonu.aspx>>
²⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>

§ 23 odst. 7 – definice spojených osob

„(7) Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví správce daně základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl; nelze-li určit cenu, která by byla sjednávána mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, použije se cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu.^{1a)} V případě, kdy sjednaná výše úroků u půjčky^{20d)} a úvěru mezi spojenými osobami je nižší, než by byla cena sjednaná mezi nezávislými osobami, a věřitelem je poplatník uvedený v § 2 odst. 3 nebo v § 17 odst. 4 nebo je věřitelem společník nebo člen družstva uvedený v § 2 odst. 2 a § 17 odst. 3, ustanovení věty první se nepoužije. Toto ustanovení se nepoužije při úplatném poskytnutí místnosti s nezbytným vybavením zaměstnavatelem odborové organizaci pro nezbytnou provozní činnost. Spojenými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí

a) kapitálově spojené osoby, přitom

- 1. jestliže se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob; a přitom tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv těchto osob, jsou všechny tyto osoby vzájemně osobami přímo kapitálově spojenými,*
- 2. jestliže se jedna osoba nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, anebo se jedna osoba přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech více osob; a přitom tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv těchto osob, jsou všechny tyto osoby vzájemně osobami kapitálově spojenými,*

b) jinak spojené osoby, kterými jsou osoby

- 1. kdy se jedna osoba podílí na vedení nebo kontrole jiné osoby,*
- 2. kdy se shodné osoby nebo osoby blízké^{20c)} podílejí na vedení nebo kontrole jiných osob, tyto jiné osoby jsou vzájemně osobami jinak*

spojenými. Za jinak spojené osoby se nepovažují osoby, kdy je jedna osoba členem dozorčích rad obou osob,

3. ovládající a ovládaná a také osoby ovládané stejnou ovládající osobou,

4. blízké,^{20c)}

5. které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty.

Podíl na základním kapitálu nebo podíl s hlasovacím právem ve zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, se stanoví jako aritmetický průměr měsíčních stavů.

Účast v kontrolní komisi nebo obdobném kontrolním orgánu a provádění kontroly za úplatu se nepovažuje za podílení se na kontrole.“²⁶

§ 24 odst. 1 – obecná daňová uznatelnost

„(1) Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy⁵⁾. Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny. Pokud poplatník účtuje v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ některé účetní operace kompenzovaně, posuzují se náklady, jejichž uznatelnost je limitována výší příjmů s nimi souvisejících, obdobně jako by byly účtovány odděleně náklady a výnosy.“²⁷

²⁶ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>

²⁷ tamtéž

§ 24 odst. 2 písm. s) – uznatelnost při postoupení pohledávky

„(2) Výdaji (náklady) podle odstavce 1 jsou také

...

s) u poplatníka, který vede účetnictví

- 1. jmenovitá hodnota pohledávky při jejím postoupení, a to do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení,*
- 2. pořizovací cena u pohledávky nabyté postoupením, a to do výše příjmu plynoucího z její úhrady dlužníkem nebo postupníkem při jejím následném postoupení,*
- 3. hrazená daň darovací u pohledávky nabyté bezúplatně, a to do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení.*

Příjmy uvedené v bodech 1 a 3 lze zvýšit o vytvořenou opravnou položku nebo rezervu (její část) podle zvláštního zákona a u pohledávky postoupené před lhůtou splatnosti o diskont připadající na zbývající dobu do lhůty splatnosti. Výše diskontu se posuzuje podle úrokové sazby obvyklé při poskytování finančních prostředků s odpovídající dobou splatnosti, s výjimkou převodu směnky po lhůtě její splatnosti,“²⁸

§ 24 odst. 2 písm. zi) – věřitel nevede účetnictví

„(2) Výdaji (náklady) podle odstavce 1 jsou také

...

zi) smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů, jen pokud byly zaplacený; a dále úroky z půjček a úroky z úvěrů v případě, kdy věřitelem je poplatník uvedený v § 2, který nevede účetnictví, jen pokud byly zaplacený,“²⁹

²⁸ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>

²⁹ tamtéž

§ 25 odst. 1 písm. w) – daňově neuznatelné úroky

„(1) Za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze uznat zejména

...

w) finanční výdaje (náklady), kterými se pro účely tohoto zákona rozumí úroky z úvěrů a půjček a související výdaje (náklady), včetně výdajů (nákladů) na obstarání, zpracování úvěrů, poplatků za záruky, pokud je věřitel osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi (§ 23 odst. 7), a to ve výši finančních výdajů (nákladů) z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček od spojených osob v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje šestinásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěru a půjčky banka nebo pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrů a půjček. V případě, že podmínkou pro poskytnutí úvěru nebo půjčky dlužníkovi věřitelem je poskytnutí přímo souvisejícího úvěru, půjčky nebo vkladu tomuto věřiteli osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi, považuje se pro účely tohoto ustanovení a vzhledem k tomuto úvěru nebo půjčce věřitel za osobu spojenou ve vztahu k dlužníkovi,“³⁰

§ 25 odst. 1 písm. zm) – závislost na zisku dlužníka

„zm) finanční výdaje (náklady), které plynou z úvěrů a půjček, kde úrok nebo výnos nebo skutečnost, zda se finanční výdaje (náklady) stanou splatnými, závisí zcela nebo převážně na zisku dlužníka,“³¹

§ 25 odst. 3 – co se nezahrnuje do § 25 odst. 1 písm. w)

„(3) Do úvěrů a půjček se pro účely odstavce 1 písm. w) nezahrnují úvěry a půjčky nebo jejich část, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěry a půjčky. Ustanovení odstavce 1 písm. w) a zm) se nevztahují na poplatníky uvedené v § 18 odst. 3, na burzu cenných papírů^{28a)} a na poplatníky uvedené v § 2.“³²

³⁰ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>

³¹ tamtéž

³² tamtéž

Přechodná ustanovení k Zákonu č. 87/2009 Sb., novele Zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

1. *„Pro daňové povinnosti za léta 1993 až 2008 a zdaňovací období, které započalo v roce 2008, platí dosavadní právní předpisy, nestanoví-li tento zákon dále jinak. Ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, s výjimkou § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, § 23 odst. 4 písm. e), § 24 odst. 2 písm. zc), § 25 odst. 1 písm. w) a § 25 odst. 3, se použijí poprvé pro zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2009.*
2. *Ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2007, se použije na úroky z úvěrů a půjček plynoucí ze smluv o úvěrech a půjčkách uzavřených před 1. lednem 2008, s výjimkou smluv o úvěrech a půjčkách uzavřených do 31. prosince 2003 mezi osobami, které pro účely ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2003, nebyly do konce zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2003, považovány za osoby spojené, a to za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2009. Obdobně lze postupovat i za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2008.*
3. *Ustanovení § 23 odst. 4 písm. e) a § 24 odst. 2 písm. zc) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 2/2009 Sb., lze použít již za zdaňovací období započaté v roce 2008.*
4. *Ustanovení § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, § 25 odst. 1 písm. w) a § 25 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije na finanční výdaje (náklady) plynoucí ze smluv o úvěrech a půjčkách uzavřených po 31. prosinci 2007 a na finanční výdaje (náklady) plynoucí na základě dodatků, kterými se mění výše poskytované půjčky nebo úvěru anebo výše hrazených úroků, sjednaných po 31. prosinci 2007 ke smlouvám o úvěrech a půjčkách uzavřeným před 1. lednem 2008, a to za zdaňovací období*

nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2009. Obdobně lze postupovat i za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2008.

5. *Za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, započaté v roce 2010 a později, se použije ustanovení § 22 odst. 1 písm. g) bodu 3, § 25 odst. 1 písm. w) a zm) a § 25 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, na veškeré finanční výdaje (náklady) plynoucí ze všech smluv o úvěrech a půjčkách včetně jejich dodatků.*“³³

Vývoj jednotlivých ustanovení Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, která se týkají problematiky úroků z půjček a úroku, je též zpracován zjednodušenou formou v tabulce č.1.

³³ *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>

ustanovení Zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů	zjednodušený popis	číslo zákona									
		rok, ve kterém nabyl zákon účinnosti									
		1993	1994	1995	1998	2001	2004	2008	2/09, 87/09		
§23 odst. 7	definice spojených osob	--	--	poprvé použit	bez změny	změněn	změněn	změněn	změněn	261/07	2/09, 87/09
§24 odst. 2 písm. zc)	neuznatelnost úroků ani do výše souvisejících příjmů	--	--	--	--	--	poprvé použit	--	změněn	438/03	261/07
§24 odst. 2 písm. zi)	podmínka zaplacení úroků, pokud věřitel nevede účetnictví	--	--	--	--	--	poprvé použit	změněn	změněn	438/03	261/07
§25 odst. 1 písm. w)	daňově neuznatelné úroky (finanční náklady)	poprvé použit + změněn	změněn	změněn	změněn	změněn	změněn	změněn	změněn	438/03	261/07
§25 odst. 1 písm. zk)	držba dceřinné společnosti	--	--	--	--	--	--	--	poprvé použit	438/03	261/07
§25 odst. 1 písm. zm)	závislost na zisku dlužníka	--	--	--	--	--	--	--	--	438/03	261/07
§25 odst. 1 písm. zp)	podřízenost jinému závazku	--	--	--	--	--	--	--	--	438/03	261/07
§25 odst. 2	nepoužití 25/1/w v roce vzniku + 3 roky	--	poprvé použit	bez změny	bez změny	bez změny	bez změny	bez změny	změněn	438/03	261/07
§25 odst. 3	co nepatří do 25/1/w (majetek a bezúročné) + specifiční poplatníci	--	--	--	--	--	--	--	--	438/03	261/07

tabulka č. 1: Vývoj vybraných ustanovení ZDP

2.3. Prameny práva v oblasti úvěrů a půjček

Legislativa upravující půjčky a úvěry zahrnuje:

- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů³⁴
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů³⁵
- Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti³⁶
- Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách³⁷
- Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon³⁸
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty³⁹
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví⁴⁰ a Vyhláška č. 500/2002 Sb.⁴¹
- České účetní standardy⁴²
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů⁴³

³⁴ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/>>

³⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/>>

³⁶ Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti. [on-line]. [cit. 2010-04-19]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/omezeniplateb/>>

³⁷ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách. [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/>>

³⁸ Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon. [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>>

³⁹ Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/>>

⁴⁰ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>>

⁴¹ Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/>>

⁴² České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/>>

⁴³ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>

Metodické pokyny a sdělení Ministerstva financí:

- Pokyn č. D-300 MF čj. 15/107 708/2006, k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů⁴⁴
- Sdělení Ministerstva financí čj. 15/105 445/2007 – 151, k aplikaci ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb.⁴⁵

Smlouva o půjčce je jakožto typ smlouvy upravena v občanském zákoníku. Smlouvu o úvěru upravuje obchodní zákoník. Velmi krásně, přehledně a podrobně zpracoval právní úpravu smlouvy o půjčce a smlouvy o úvěru Ing. Pavel Běhounek ve svém materiálu k Semináři o úvěrech a půjčkách.⁴⁶ Bohužel v této BP není dostatek prostoru, aby zde mohly být uvedeny všechny informace. Proto následuje pouze stručné shrnutí znalostí, které Ing. Běhounek předal účastníkům semináře, konaného dne 13.3.2009 v Praze.⁴⁷

Občanský zákoník a smlouva o půjčce

- závazkové právo je upraveno v části osmé občanského zákoníku
- smlouva o půjčce je upravena §§ 657 až 658 občanského zákoníku
- předmětem půjčení nemusí být jen peníze
- smluvní vztah vzniká okamžikem přenechání věci (peněz), jedná se o tzv. reálnou smlouvu
- pokud není dohodnutý úrok, je půjčka bezúročná

⁴⁴ Pokyn č. D-300 MF čj. 15/107 708/2006, k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <<http://business.center.cz/business/finance/dane/d-300.aspx>>

⁴⁵ Sdělení Ministerstva financí čj. 15/105 445/2007 – 151, k aplikaci ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb. [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/SID-3EA9846C-14CD0732/cds/applUstanov07.pdf>>

⁴⁶ BĚHOUNEK, P. *Studijní materiál k semináři: Úvěry a půjčky – komplexní daňový pohled: přednáší: Ing. Pavel Běhounek (daňový poradce) 13.března 2009*. Praha: 1. VOX a.s., 2009.

⁴⁷ BĚHOUNEK, P. *Studijní materiál k semináři: Úvěry a půjčky – komplexní daňový pohled: přednáší: Ing. Pavel Běhounek (daňový poradce) 13.března 2009*. Praha: 1. VOX a.s., 2009.

Obchodní zákoník a smlouva o úvěru

- závazkové vztahy jsou upraveny v části třetí obchodního zákoníku
- smlouva o úvěru je upravena v §§ 497 až 507 obchodního zákoníku
- předmětem úvěru jsou vždy peníze
- smluvní vztah vzniká účinností smlouvy, jedná se o tzv. konsensuální smlouvu
- smlouva o úvěru vždy obsahuje ujednání o úroku. Závazek dlužníka zaplatit úrok je podstatnou náležitostí smlouvy o úvěru
- pokud není úrok dohodnut, stanoví se dle § 502 obchodního zákoníku

Zákon o omezení plateb v hotovosti

- půjčky poskytované v hotovosti jsou omezeny částkou 15 tisíc EUR nebo jejím ekvivalentem v jakékoliv jiné měně

Zákon o bankách

- upravuje pouze stav, kdy poskytovatelem úvěru je banka
- neupravuje poskytování úvěrů mezi ostatními subjekty

Živnostenský zákon

- živnostenský zákon se uplatní v případě, kdy poskytování úvěrů vykazuje znaky podnikání, tj. „činnost provozovaná soustavně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku“⁴⁸
- pokud jde o podnikání dle Živnostenského zákona, patří mezi živnosti volné

Zákon o dani z přidané hodnoty

- poskytování půjček a úvěrů je finanční činnost dle § 54 Zákona o DPH
- jde o osvobozené plnění bez nároku na odpočet daně dle § 51 Zákona o DPH
- pokud nejsou finanční služby poskytovány příležitostně, zahrnuje se plnění do koeficientu krácení, což je pro poplatníky nevýhodné (§ 76 Zákona o DPH)
- finanční činnosti se nezahrnují do obratu pro účely Zákona o DPH (§ 6 odst. 2 Zákona o DPH)

⁴⁸ BĚHOUNEK, P. *Studijní materiál k semináři: Úvěry a půjčky – komplexní daňový pohled: přednáší: Ing. Pavel Běhounek (daňový poradce) 13.března 2009. Praha: 1. VOX a.s., 2009.*

Zákon o účetnictví a Vyhláška č. 500

- upravuje způsoby oceňování (§§ 24 až 27 Zákona o účetnictví)
- pohledávky se oceňují při vzniku jmenovitou hodnotou. Při nabytí za úplatu pořizovací cenou (§ 25 Zákona o účetnictví)
- závazky se oceňují jmenovitou hodnotou (§ 25 Zákona o účetnictví)
- přepočtení majetku a závazků v cizí měně kurzem devizového trhu vyhlášeným ČNB (§ 24 odst. 6 Zákona o účetnictví)
- účtování úroků dle splatnosti na závazkové (pohledávkové) účty, nebo na účty výdaje (příjmy) příštích období

České účetní standardy

- obecné zásady účtování na účtech (ČUS č. 001)
- cenné papíry a podíly (ČUS č. 008)
- dlouhodobý finanční majetek (ČUS č. 014)
- krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry (ČUS č. 016)
- dlouhodobé závazky (ČUS č. 018)
- náklady a výnosy (ČUS č. 019)
- používání podrozvahových účtů

Zákon o daních z příjmů

- rozbor platného znění ustanovení Zákona o daních z příjmů je uveden v kapitole 2.2.2. Právní úprava platná od 1.4.2009

Pokyn č. D-300 MF čj. 15/107 708/2006

- postup pro provedení testu nízké kapitalizace
- obsahuje mj. návod na výpočet koeficientu, stavu vlastního kapitálu a průměru denních stavů úvěrů a půjček
- obsahuje výklad k § 25 odst. 1 písm. zk) Zákona o daních z příjmů (držba dceřiné společnosti)
- **pokyn není závazný**
- za správné lze považovat i postupy zde neuvedené

Sdělení Ministerstva financí čj. 15/105 445/2007 – 151

- vydáno v souvislosti s přijetím Zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
- definuje pojmy
 - finanční výdaje (náklady)
 - výdaje (náklady) na zajištění
 - osoba, která úvěr nebo půjčku zajišťuje
 - úvěry a půjčky, které jsou podřízeny ostatním závazkům poplatníka
 - finanční výdaje (náklady) úvěry a půjčky, kde úrok je odvozován od výsledku hospodaření (zisku) poplatníka
 - referenční sazba
- **sdělení není právně závaznou normou**

3. Vybrané základní pojmy použité v bakalářské práci

Pro správnou aplikaci ustanovení právních norem, vztahujících se k danému tématu, je nutné znát používanou terminologii, a to včetně používaných legislativních zkratk. Pro snadnou orientaci v předložené bakalářské práci uvádím ještě pojmy, které jsem zde použila.

3.1. Terminologie z právních předpisů

Poplatník

Osoba, jejíž příjmy podléhají zdanění.

Plátce daně

Osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností daň odvádí.

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je

- a) kalendářní rok
- b) hospodářský rok
- c) období od rozhodného dne fúze nebo převodu jmění na společníka anebo rozdělení obchodní společnosti nebo družstva do konce kalendářního roku nebo hospodářského roku, ve kterém byly fúze nebo převod jmění na společníka anebo rozdělení zapsány v obchodních rejstříku
- d) účetní období, pokud je toto období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců.

Hospodářský rok

Dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců. Hospodářský rok nemusí začínat lednem.

Základ daně

Rozdíl o který příjmy převyšují výdaje (náklady), a to upravený dle ZDP.

Mateřská společnost

Obchodní společnost nebo družstvo, které po dobu 12 měsíců (nepřetržitě) drží podíl na základním kapitálu jiné společnosti. Podíl musí být minimálně 10 %.

Dceřiná společnost

Obchodní společnost nebo družstvo, na jejímž základním kapitálu se alespoň 10 % podílí mateřská společnost, přičemž držba musí trvat minimálně 12 měsíců nepřetržitě.

Spojená osoba

Jedná se o kapitálově nebo jinak spojené osoby.

- u kapitálově spojených osob se jde o stav, kdy se jedna osoba podílí přímo nebo nepřímo na kapitálu nebo hlasovacích právech jiné osoby. Limit je minimálně 25 %. O spojenou osobu se jedná i v případě, že podíl 25 % je rozložen ve více osobách, které jsou ovšem vzájemně spojené
- jinak spojené osoby se podílí na vedení nebo kontrole. Také jde o osoby blízké a případ, kdy se osoby blízké podílejí na vedení nebo kontrole. Dále ovládající a ovládaná osoba. Pro zamezení záměrné manipulace je ustanoveno, že osobami spojenými jsou i ty, které vytvořily právní vztah za účelem snížení základu daně.

Postupitel (cedent)

Původní věřitel, tedy ten, kdo postupuje pohledávku postupníkovi.

Postupník (cesionář)

Nový věřitel, tedy ten, komu postupitel pohledávku postoupil.

Jmenovitá hodnota pohledávky

Jedná se o totožný pojem jako nominální hodnota a myslí se tím hodnota udaná na pohledávce. Jmenovitá hodnota se na rozdíl od tržní ceny v čase nemění podle nabídky a poptávky.

Úvěr a půjčka

Legislativní zkratka „úvěry a půjčky“ zahrnuje úvěry, půjčky, dluhopisy, vkladní listy, vkladové certifikáty a vklady jim postavené na roveň, směnky (jejímž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky) a podobné právní vztahy vzniklé v zahraničí.

Finanční náklady

Souhrnně se takto označují úroky z úvěrů a půjček, související výdaje (náklady), výdaje (náklady) na obstarání a zpracování úvěrů. Dále poplatky za záruky, pokud je věřitel osobou spojenou.

3.2. Další pojmy použité v bakalářské práci

Účetní společnost

Společnost, do jejíž ekonomické činnosti patří vedení účetnictví pro jiné subjekty.

Jistina

Samotná půjčka či úvěr bez úroků

Příslušenství úvěru nebo půjčky

Zpravidla se jedná o úrok.

4. Konkrétní obchodní společnost a pojmenování problémů

V této kapitole je popsán úkol, jehož vyřešení je cílem bakalářské práce. Rovněž jsou uvedeny potřebné informace o konkrétních obchodních společnostech. Podrobná analýza konkrétních problémů, včetně návrhů jejich řešení, je pak rozdělena do několika etap, které jsou řazeny chronologicky v samostatných kapitolách.

4.1. Základní informace o obchodní společnosti, pro kterou je řešen problém daňové uznatelnosti úroků (společnost zabývající se vedením účetnictví dalším subjektům)

Pracuji v obchodní společnosti, která se zabývá komplexním vedením účetnictví klientům, a to na pozici hlavní účetní. V obchodním rejstříku má společnost zapsaný předmět podnikání: činnost účetních poradců, vedení účetnictví. Prakticky se jedná o kompletní zpracování účetnictví, včetně mezd, zpracování veškerých daňových přiznání, komunikace s Finančními úřady a dalšími institucemi (zdravotní pojišťovny, Česká správa sociálního zabezpečení a další). Poskytujeme klientům informace o ekonomických výsledcích jejich činnosti, provádíme analýzy dle jejich požadavků, vypracováváme podklady pro jednání s bankami a dalšími obchodními partnery, popřípadě se jednání spolu s managementem klientů i přímo účastníme.

4.2. Zadání řešeného úkolu

V průběhu roku 2009 a 2010 jsem pracovala na zadaném úkolu optimalizovat klientům nákladové úroky z půjček a úvěrů, tedy navrhnout taková řešení, která by zajistila, že maximum nákladových úroků bude daňově uznatelné z pohledu daně z příjmů. Během celého období probíhaly další peněžní toky, které bylo potřeba průběžně zahrnout do výpočtů a výstupy své práce tak neustále aktualizovat. Těmto neustálým změnám se nelze vyhnout, protože společnosti jsou činné a v závislosti na aktuálních potřebách a možnostech průběžně přijímají úvěry a půjčky, nebo je splácí, či poskytují. Pohyby finančních zdrojů jsou způsobeny rovněž tím, jakou úrokovou sazbu se podaří s věřitelem dohodnout, takže není neobvyklé, že při nalezení výhodnějšího poskytovatele zdrojů financování, se tyto zdroje financování výrazně restrukturalizují. Při řešení zadaného úkolu je nutné zohlednit fakt, že část klientů tvoří osoby spojené, tak jak osoby spojené definuje ZDP v ustanovení § 23 odst. 7.

Nezískala jsem povolení ke zveřejnění skutečných názvů obchodních společností, což je pochopitelné. Informace uvedené v této bakalářské práci, jsou velmi důvěrné a pokud by byly spojeny se skutečnými obchodními společnostmi, mohlo by dojít k jejich zneužití a tak k poškození našich klientů. Všechny osoby (obchodní společnosti a jejich věřitelé) jsou dále označeni symbolicky.

4.3. Struktura klientů obchodní společnosti, pro které je řešena daňová uznatelnost úroků, a jejich vzájemné vztahy

Přehled obchodních společností a jejich věřitelů, kteří jsou dále zmíněni v bakalářské práci:

číslo	p.o./ f.o.	označení v BP	základní kapitál (v Kč)	sídlo
1	p.o.	MATKA, a.s.	18 000 000	Brno, ČR
2	p.o.	DCERA A, s.r.o.	200 000	Brno, ČR
3	p.o.	DCERA B, s.r.o.	4 000 000	Brno, ČR
4	p.o.	DCERA C, s.r.o.	200 000	Brno, ČR
5	p.o.	SPOJENÁ, s.r.o.	1 200 000	Brno, ČR
6	p.o.	NEZÁVISLÁ, s.r.o.	4 500 000	Praha, ČR
7	f.o.	Jan Novák	-	Brno, ČR
8	p.o.	VĚŘITEL X ltd.	výši neznám	Londýn, Velká Británie
9	p.o.	VĚŘITEL Y limited	výši neznám	Nicosia, Kypr
10	p.o.	VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	200 000	Brno, ČR

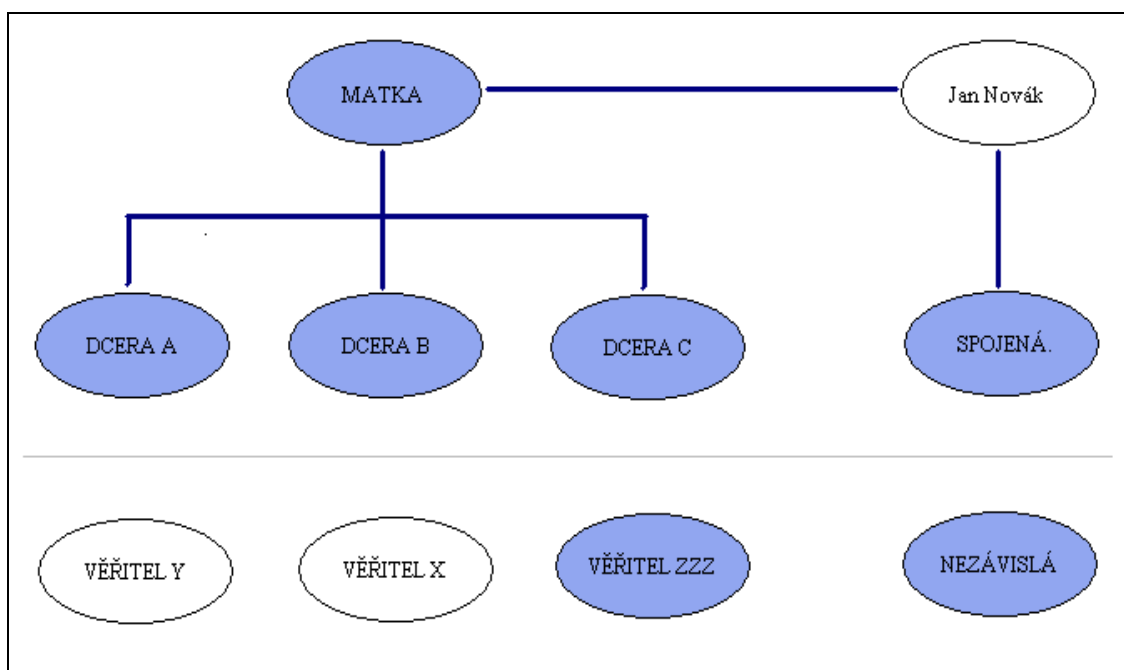
tabulka č. 2: Přehled vybraných klientů

- osoby uvedené pod číslem 1 až 6 a pod číslem 10 jsou klienty účetní společnosti. Účtují v kalendářním roce, nepoužívají hospodářský rok,
- osoby číslo 1 až 5 jsou osobami spojenými dle ZDP,
- osoba uvedená pod číslem 1 je mateřskou společností osob č. 2, 3 a 4. Ve všech třech je vlastníkem obchodního podílu ve výši 100 %,
- osoba č. 5 je vlastněna několika společníky. Všichni společníci jsou fyzickými osobami. Společníkem s obchodním podílem 80 % je osoba uvedená pod číslem 7,
- osoba číslo 6 není nijak spojená s žádnou další osobou v tabulce č. 2,

- osoba číslo 7 je společníkem osobě číslo 5 (jak je uvedeno výše) a současně členem statutárního orgánu osoby číslo 1, konkrétně předsedou představenstva. Přes tuto vazbu dochází ke spojení osoby 5 s osobami 1 až 4,
- osoby číslo 8 až 10 nejsou spojenými osobami a nejsou ani spojeny s žádnou další osobou v tabulce č. 2

Vazby mezi osobami jsou pro přehlednost graficky zobrazeny v následujícím obrázku. Barevně jsou znázorněny osoby, které jsou našimi klienty.

obrázek č. 1: Vazby mezi vybranými osobami



5. Etapa I. – k datu 31.1.2009

Problému daňové uznatelnosti nákladových úroků z úvěrů a půjček jsem se věnovala již od počátku roku 2009, takže první analýzy jsem prováděla již k datu 31.1.2009

5.1. Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 31.1.2009

Uvádím pouze východiska těch osob, které jsou našimi klienty, tedy společností:

- MATKA, a.s.
- DCERA A, s.r.o.
- DCERA B, s.r.o.
- DCERA C, s.r.o.
- SPOJENÁ, s.r.o.
- NEZÁVISLÁ, s.r.o.
- VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Společnost MATKA, a.s.

Vlastní kapitál

28 900 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	49 847
VĚŘITEL Y limited	ne	83 500

tabulka č. 3: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa I.

Při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) nebude provádět, neboť všechny úroky plynou z půjček a úvěrů od nespojených osob. Veškeré **úroky jsou daňově uznatelné.**

Společnost DCERA A, s.r.o.

Vlastní kapitál

-9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	23 300
VĚŘITEL Y limited	ne	12 500
MATKA, a.s.	ANO	2 990
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 4: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa I.

Při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) bude provádět. Jelikož vlastní kapitál je záporný, budou veškeré úroky z půjček a úvěrů od společnosti MATKA, a.s. a od Jana Nováka **daňově neuznatelné**.

U půjčky, jejímž poskytovatelem je Jan Novák, je navíc nutné vzít v úvahu ještě ustanovení § 24 odst. 2 písm. zi). V tomto ustanovení je omezena daňová uznatelnost úroků v případě, kdy je věřitelem fyzická osoba, která nevede účetnictví, což Jan Novák je. Úroky jsou daňově uznatelné, jen pokud byly skutečně zaplacený. Úroky z půjčky od Jana Nováka by tak byly daňově uznatelné jen v případě, že by nebyl spojenou osobou a současně by mu byly zaplacený.

Společnost DCERA B, s.r.o.

Vlastní kapitál

10 931 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
MATKA, a.s.	ANO	2 391

tabulka č. 5: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa I.

Při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) bude provádět.

Jelikož je však jistina půjčky hluboce pod čtyřnásobkem vlastního kapitálu, je splněna podmínka daná zákonem a **úroky jsou daňově uznatelné**.

Společnost DCERA C, s.r.o.

Vlastní kapitál

83 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 000

tabulka č. 6: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa I.

Při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) nebude provádět, neboť úroky plynou z půjček a úvěrů od nespojených osob. **Úroky jsou daňově uznatelné.**

SPOJENÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-1 965 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 500
MATKA, a.s.	ANO	900
DCERA A, s.r.o.	ANO	700
Jan Novák	ANO	1 000

tabulka č. 7: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa I.

Při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) bude provádět. Jelikož vlastní kapitál je záporný, budou veškeré úroky z půjček a úvěrů od spojených osob **daňově neuznatelné.**

U půjčky, jejímž poskytovatelem je Jan Novák, platí stejná dodatečná podmínka, jaká je popsána již u společnosti DCERA A, s.r.o. (§ 24 odst. 2 písm. zi) v této kapitole.

Společnost NEZÁVISLÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-2 817 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	9 995
MATKA, a.s.	ne	2 300
DCERA A, s.r.o.	ne	60

tabulka č. 8: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa I.

Při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) nebude provádět, neboť úroky plynou z půjček a úvěrů od nespojených osob. **Úroky jsou daňově uznatelné.**

Společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Vlastní kapitál

410 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

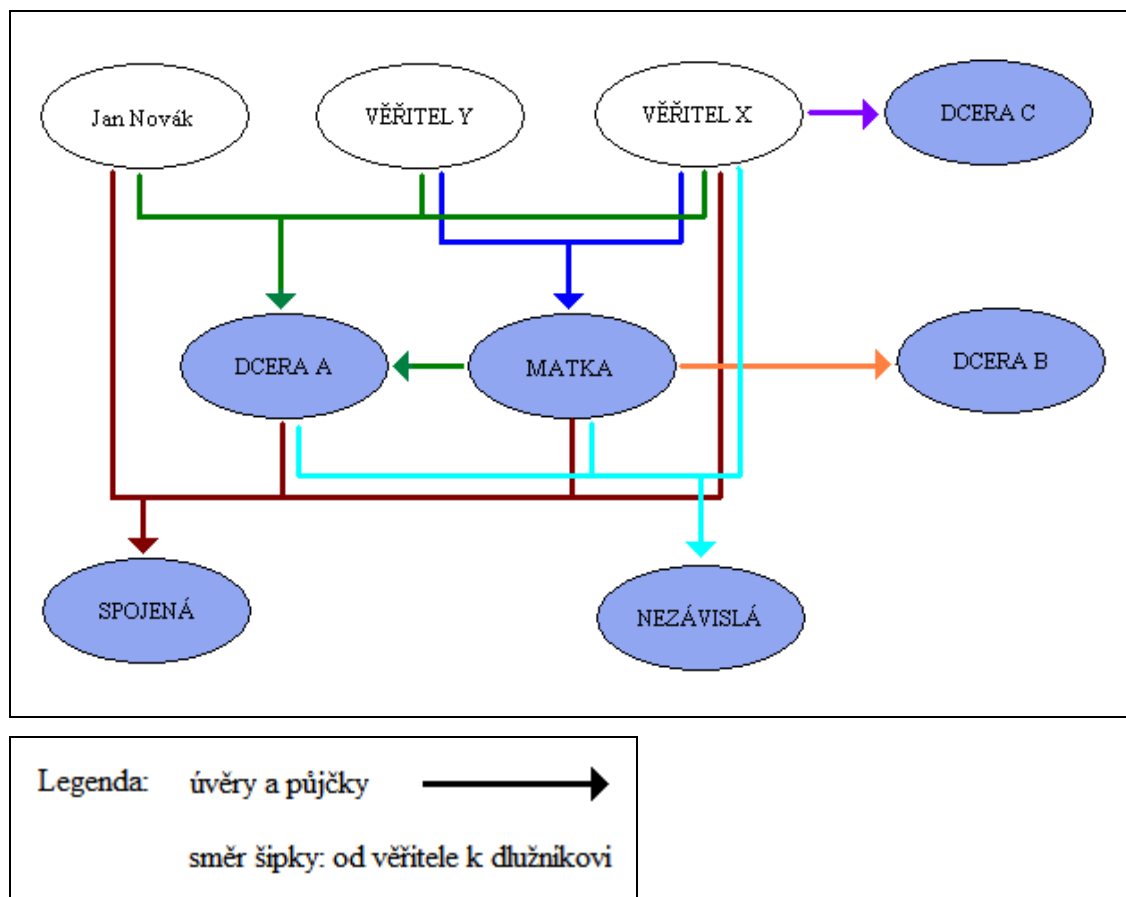
<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
-	-	-

tabulka č. 9: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa I.

Pasiva společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. jsou tvořena téměř výhradně vlastním kapitálem, společnost nemá žádné přijaté půjčky nebo úvěry (cizí kapitál se skládá ze zanedbatelných částek neuhrazených faktur před lhůtou splatnosti). Daňová uznatelnost úroků z půjček a úvěrů se v tomto okamžiku neřeší.

Následující obrázek ukazuje finanční toky půjček a úvěrů mezi osobami:

obrázek č. 2: Finanční toky mezi společnostmi – etapa I.



5.2. Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa I.

Ze zde uvedených východisek vyplývá, že v danou chvíli je aktuální se zabývat řešením daňové uznatelnosti úroků v těchto společnostech:

- DCERA A, s.r.o.
- SPOJENÁ, s.r.o.

V těchto společnostech se vyskytuje nežádoucí jev, kdy všechny úroky, nebo jejich část, jsou daňově neuznatelné.

Pro další posouzení a navržení řešení je nutné provést podrobnější rozbor jistin, posoudit výši úrokových sazeb u jednotlivých půjček a úvěrů a vytypovat ty půjčky a úvěry, které jsou nositeli nejvyšší hodnoty úroků. Tedy těch, jejichž optimalizace přinese nejvyšší úsporu. Není efektivní se zabývat takovými půjčkami a úvěry,

ze kterých plynou zanedbatelně nízké úroky. Jsem si vědoma toho, že pojem „zanedbatelně nízké“ je relativní. Posouzení, zda se jedná o nízké úroky je závislé na ostatních ekonomických ukazatelích obchodních společností. A také na tom, zda čas strávený optimalizací konkrétních úroků, nebude dražší než docílená úspora.

5.3. Společnost DCERA A, s.r.o. – etapa I.

5.3.1. Rekapitulace východisek

Vlastní kapitál -9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	23 300
VĚŘITEL Y limited	ne	12 500
MATKA, a.s.	ANO	2 990
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 10: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa I.

Výsledek testu nízké kapitalizace:

veškeré úroky z půjček a úvěrů od společnosti MATKA, a.s. a od Jana Nováka jsou **daňově neuznatelné** (§ 25 odst.1 písm.w) a § 24 odst. 2 písm. zi)).

5.3.2. Rozbor problematických půjček a úvěrů

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: MATKA, a.s.

Celková výše jistin, které společnosti DCERA A, s.r.o. poskytla její mateřská společnost MATKA, a.s. je tvořena dvěma půjčkami a jedním úvěrem:

- první půjčka poskytnutá dne 29.12.2008 ve výši 400 tis, druhá půjčka poskytnutá dne ve výši 440 tis
 - o sjednané podmínky u obou půjček jsou shodné
 - o úroková sazba činí 7,5 % p.a.
 - o způsob úročení je sjednán tak, že při výpočtu úroků je počítáno s 365 dny v roce, úročí se první i poslední den půjčky.
 - úrok ročně (při současné jistině 440 tis) 33 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 440 tis) 2,7 tis (přibližně)

Při konzultaci s vedením společnosti jsem byla informovaná o plánu tyto půjčky během roku 2009 splatit včetně úroků. Z tohoto důvodu, a z důvodu, že svoji výší nepatří mezi významné, není nutné u této konkrétní půjčky vyvíjet snahu o daňovou uznatelnost úroků.

- úvěr poskytnutý dne 13.1.2009. Ke dni 31.1.2009 poskytnuté finanční prostředky ve výši 2.550 tis
 - způsob úročení je sjednán totožně jako u půjčky ze dne 29.12.2008
 - úrok ročně (při současné jistině 2.550 tis) 191 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 2.550 tis) 15,9 tis (*přibližně*)

Zde se jedná o významnou částku a bylo by žádoucí docílit daňové uznatelnosti úroků. Řešení je navrženo v kapitole 5.3.3. bakalářské práce.

Průběh půjček i úvěru a výpočet úroků je uveden v následujících tabulkách:

Půjčky: věřitel MATKA, a.s. / dlužník DCERA A, s. r. o.											
<i>datum poskytnutí</i>	<i>částka Kč</i>	<i>datum navýšení Kč</i>	<i>vráceno Kč</i>	<i>datum vrácení</i>	<i>úroková sazba</i>	<i>začátek pro výpočet úroků</i>	<i>konec pro výpočet úroků</i>	<i>počet dnů</i>	<i>1. den se úročí a poslední den se úročí</i>		
Celkem	400 000	40 000	0		7,50%			34	3 066,00	0,00	443 066,00
29.12.2008	400 000	40 000		30.12.2008	7,50%	29.12.2008	29.12.2008	1	82,00	0,00	400 082,00
	440 000				7,50%	30.12.2008	31.12.2008	2	181,00	0,00	440 263,00
	440 000				7,50%	1.1.2009	31.1.2009	31	2 803,00	0,00	443 066,00
Úvěr: věřitel MATKA, a.s. / dlužník DCERA A, s. r. o.											
<i>datum poskytnutí</i>	<i>částka Kč</i>	<i>datum navýšení Kč</i>	<i>vráceno Kč</i>	<i>datum vrácení</i>	<i>úroková sazba</i>	<i>začátek pro výpočet úroků</i>	<i>konec pro výpočet úroků</i>	<i>počet dnů</i>	<i>1. den se úročí a poslední den se úročí</i>		
Celkem	600 000	1 950 000	0		7,50%			19	4 192,00	0,00	2 554 192,00
13.1.2009	600 000	200 000		22.1.2009	7,50%	13.1.2009	21.1.2009	9	1 110,00	0,00	601 110,00
	800 000	1 750 000		28.1.2009	7,50%	22.1.2009	27.1.2009	6	986,00	0,00	802 096,00
	2 550 000				7,50%	28.1.2009	31.1.2009	4	2 096,00	0,00	2 554 192,00

tabulka č. 11: Průběh půjček a úvěrů mezi MATKA a DCERA A – etapa I.

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: Jan Novák

Půjčky, které společnosti DCERA A, s.r.o. poskytl Jan Novák, jsou tvořeny:

- půjčka ze dne 23.12.2005 ve výši 300 tis.
 - o úročenou dle tehdejších právních předpisů úrokem 140 % diskontní sazby, úroková sazba v tomto případě činí 1,4 % p.a.
 - úrokový náklad je 4,2 tis. ročně.
- v průběhu roku 2008 poskytl postupně další půjčky
 - o ty již nejsou úročeny. Jan Novák je jednatelem společnosti DCERA A, s.r.o. a právní úprava umožňuje jednatelům poskytovat půjčky bezúročné.
 - o bezúročné půjčky v součtu tvoří hodnotu 1.100 tis.

Jelikož úročená je pouze malá část půjček od Jana Nováka, a to ještě velmi malou úrokovou sazbou 1,4 % p.a., lze půjčky od tohoto věřitele považovat za zanedbatelné a není efektivní se dále zabývat daňovou neuznatelností jejich úroků. S tímto závěrem se ztotožňuje i management společnosti.

5.3.3. Návrh řešení

Na základě uvedených skutečností a provedené analýzy **doporučuji, aby společnost MATKA, a.s. postoupila svoji pohledávku včetně příslušenství vůči společnosti DCERA A, s.r.o. na jiného věřitele, který není spojenou osobou se společností DCERA A, s.r.o.** Toto doporučení se týká pouze pohledávky z titulu poskytnutého úvěru. Pohledávka doporučena k postoupení k 31.1.2009:

- jistina ve výši	2 550 000 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	4 192 Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	2 554 192 Kč

Navrhuji, aby účetní společnost, prostřednictvím pověřeného pracovníka, iniciovala společné jednání mezi předsedou představenstva společnosti MATKA, a.s. a jednatelem společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. Účelem jednání by mělo být seznámení zástupců obou společností, s cílem zvážení možnosti postoupení uvedené pohledávky z postupitele MATKA, a.s. na postupníka VĚŘITEL ZZZ, s.r.o., a případně dojednání konkrétních podmínek postoupení pohledávky.

Odůvodnění

Pokud nedojde k postoupení v duchu návrhu řešení, a věřitelem úvěru zůstane spojená osoba, budou nákladové úroky ve společnosti DCERA A, s.r.o. daňově neuznatelné. Jelikož se předpokládá, že úvěr ve výši 2.550 tis bude společnost DCERA A, s.r.o., využívat po celý rok 2009, pak by se jednalo o významnou položku ovlivňující daňový základ. Konkrétně se jedná o částku ve výši 179 tis dle následujícího výpočtu:

<i>datum postoupení</i>	<i>počet dnů od postoupení do konce roku</i>	<i>částka pro výpočet úroku</i>	<i>úroková sazba</i>	<i>vypočtený úrok</i>
31.01.09	334	2 550 000 Kč	7,50%	179 431 Kč

tabulka č. 12: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA A – etapa I.

Pro společnost **DCERA A**, s.r.o. je daňový efekt jednoznačně ku prospěchu poplatníka. Výše celkových nákladů za rok 2009 nebude nijak ovlivněna, neboť společnosti dále budou nabývat úrokové náklady ve stejné výši, v jaké se předpokládaly při sjednání úvěru. Částka ve výši 179 tis však bude zahrnuta mezi daňově uznatelné náklady.

Ve společnosti **MATKA**, a.s. dojde na jedné straně ke snížení předpokládaných výnosů o 179 tis. Na druhou stranu však dojde k tomu, že nově vzniklé přebytečné finanční prostředky může poskytnout dále a zvýšit tak výnosové úroky na původně předpokládanou hodnotu. Dále dojde k tomu, že rozdíl mezi nominální hodnotou postoupené pohledávky a její prodejní cenou, bude daňově neuznatelným nákladem dle § 24 odst. 2 písm. s). Dopad na daňový základ by přesto neměl být nijak významný.

Společnost **VĚŘITEL ZZZ**, s.r.o. bude mít v roce 2009 úrokové výnosy z postoupené pohledávky (179 tis), což však neovlivní předpokládanou výši daňového základu, jelikož pro rok 2009 stejně kalkulovala s tím, že volné finanční prostředky poskytne ve formě úročeného úvěru či půjčky. Dopad na daňový základ je tedy zanedbatelný.

5.3.4. Realizace řešení

Návrh dle kapitoly 5.3.3. byl přijat a realizován v celém rozsahu.

5.4. Společnost SPOJENÁ, s.r.o. – etapa I.

5.4.1. Rekapitulace východisek

Vlastní kapitál

-1 965 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 500
MATKA, a.s.	ANO	900
DCERA A, s.r.o.	ANO	700
Jan Novák	ANO	1 000

tabulka č. 13: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa I.

Výsledek testu nízké kapitalizace:

veškeré úroky z půjček a úvěrů od spojených osob **daňově neuznatelné**.

5.4.2. Rozbor problematických půjček a úvěrů

Dlužník: SPOJENÁ, s.r.o., věřitel: MATKA, a.s.

Celková výše jistin, které poskytla společnost MATKA, a.s. je tvořena jedním úvěrem:

- úvěr poskytnutý dne 15.7.2008. Ke dni 31.1.2009 je ve výši 900 tis
 - o úroková sazba činí 7,5 % p.a.
 - o způsob úročení je sjednán tak, že při výpočtu úroků je počítáno s 365 dny v roce, úročí se první i poslední den půjčky
 - úrok ročně (při současné jistině 900 tis) 67 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 900 tis) 5,6 tis (přibližně)

Dlužník: SPOJENÁ, s.r.o., věřitel: DCERA A, s.r.o.

Společnost DCERA A, s.r.o. poskytla společnosti SPOJENÁ, s.r.o. dvě půjčky:

- první půjčka poskytnuta dne 14.5.2008 ve výši 600 tis
- druhá půjčka poskytnutá dne 30.10.2008 ve výši 100 tis
 - o sjednané podmínky u obou půjček jsou shodné
 - o úroková sazba činí 7,5 % p.a.
 - o způsob úročení je sjednán tak, že při výpočtu úroků je počítáno s 365 dny v roce, úročí se první i poslední den půjčky.
 - úrok ročně (při současné jistině 700 tis) 52,5 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 700 tis) 4,4 tis (*přibližně*)

Dlužník: SPOJENÁ, s.r.o., věřitel: Jan Novák

Půjčky, které společnosti SPOJENÁ, s.r.o. poskytl Jan Novák, dosahují k 31.1.2009 výše 1.000 tis:

- pro všechny platí shodné podmínky
 - o nejsou úročeny
 - o Jan Novák je jednatelem společnosti SPOJENÁ, s.r.o. a právní úprava umožňuje jednatelům poskytovat půjčky bezúročné

K posouzení uvedených pohledávek z půjček a úvěrů je nutné doplnit další důležitou informaci. Společnost SPOJENÁ, s.r.o. vykazuje v posledních několika letech záporný výsledek hospodaření, tedy ztrátu. V souvislosti s účetními ztrátami eviduje společnost daňové ztráty, které by mohla v roce 2009 odečíst od základu daně (dle § 34). Ani v roce 2009 se však pravděpodobně nedá předpokládat, že by společnost dosáhla zisku. Daňové ztráty zřejmě nebude možné uplatnit.

5.4.3. Návrh řešení

Pro společnost SPOJENÁ, s.r.o. lze nalézt variantu založenou na stejném principu jako je navrženo pro společnost DCERA A, s.r.o. v kapitole 5.3.3. Tedy postoupení pohledávek věřitelem, který je spojenou osobou, na jiného věřitele. **V případě společnosti SPOJENÁ, s.r.o. řešení tohoto druhu nedoporučuji.**

Doporučuji zachovat současný stav.

Odůvodnění

Pokud by došlo k postoupení pohledávek od spojených osob na nové věřitele - osoby nespojené, došlo by sice ve společnosti SPOJENÁ, s.r.o. k přesunu úrokových nákladů z režimu daňově neuznatelných do režimu daňově uznatelných, nicméně výsledný efekt by byl nulový. Důvodem je existence daňových ztrát za předchozí zdaňovací období a předpoklad daňové ztráty pro období 2009 ve společnosti SPOJENÁ, s.r.o.

Společnost **SPOJENÁ**, s.r.o. nepotřebuje optimalizovat daňovou uznatelnost nákladových úroků. Daňový efekt pro rok 2009 by po zásahu nebyl žádný. Společnost je vybavena dostatečným objemem daňových ztrát za předchozí období, takže i v případě daňového zisku, dosáhne snadno nulového daňového základu. A to jak v roce 2009, tak i ve výhledu do budoucích zdaňovacích období.

5.4.4. Realizace řešení

Management společnosti SPOJENÁ, s.r.o. akceptoval návrh dle kapitoly 5.4.3. a stav k 31.1.2009 nechal beze změny.

6. Etapa II. – k datu 31.5.2009

Další etapa prací na zadaném úkolu proběhla v květnu roku 2009. Zvolený princip analýzy je stejný jako v etapě I.

6.1. Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 31.5.2009

Uvedená východiska jsou rovněž pro společnosti:

- MATKA, a.s.
- DCERA A, s.r.o.
- DCERA B, s.r.o.
- DCERA C, s.r.o.
- SPOJENÁ, s.r.o.
- NEZÁVISLÁ, s.r.o.
- VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Společnost MATKA, a.s.

Vlastní kapitál

28 900 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	44 693
VĚŘITEL Y limited	Ne	130 500

tabulka č. 14: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa II.

Struktura věřitelů je stejná jako v etapě I. Stále platí, že při zachování současné struktury poskytovatelů půjček a úvěrů se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm.

w) nebude provádět a veškeré **úroky jsou daňově uznatelné.**

Společnost DCERA A, s.r.o.

Vlastní kapitál

-9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	23 300
VĚŘITEL Y limited	ne	12 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	2 000
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 15: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa II.

Ve společnosti DCERA A, s.r.o. došlo v období leden až květen ke změně věřitele u úvěru ve výši 2.550 tis, tak jak je popsáno v kapitole 5.3.3. Novým věřitelem je společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. Společnost MATKA, a.s. poskytla své dceřiné společnosti další úvěr, který k 31.5.2009 dosahuje výše 2.000 tis. Žádné další změny ve struktuře a výši přijatých půjček a úvěrů neproběhly.

Dle stavu k 31.5.2009 se test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) bude provádět. Jelikož vlastní kapitál je záporný, budou veškeré úroky z půjček a úvěrů od společnosti MATKA, a.s. a od Jana Nováka **daňově neuznatelné**.

Společnost DCERA B, s.r.o.

Vlastní kapitál

10 931 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
MATKA, a.s.	ANO	2 391

tabulka č. 16: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa II.

Struktura ani výše jistin se oproti stavu v etapě I. nezměnila. Test nízké kapitalizace dle § 25 odst. 1 písm. w) se bude provádět.

Jistina je hluboce pod čtyřnásobkem vlastního kapitálu. Podmínka daná zákonem je splněna a **úroky jsou daňově uznatelné**.

Společnost DCERA C, s.r.o.

Vlastní kapitál

83 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 000
MATKA, a.s.	ANO	2 000
DCERA B, s.r.o.	ANO	100

tabulka č. 17: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa II.

Ve společnosti DCERA C, s.r.o. došlo ke změně oproti stavu z etapy I. Z nynější struktury věřitelů vyplývá, že **test nízké kapitalizace** dle § 25 odst. 1 písm. w) **se bude provádět**, neboť část úroků plyne z půjček a úvěrů od spojených osob. Lze předpokládat, že část úroků bude **daňově neuznatelná**. Před definitivním závěrem ohledně daňové uznatelnosti úroků je třeba provést porovnání stavu vlastního kapitálu (dále SVK) a průměrného denního stavu úvěrů a půjček (dále PDSUP). Výpočet je uveden v kapitole 6.4.2.

SPOJENÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-1 965 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	120
MATKA, a.s.	ANO	1 750
DCERA A, s.r.o.	ANO	700
Jan Novák	ANO	1 000

tabulka č. 18: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa II.

Struktura přijatých půjček a úvěrů se od ledna 2009 změnila. Na daňovou uznatelnost úroků změna nemá vliv. Stále platí, že veškeré úroky z půjček a úvěrů od spojených osob jsou **daňově neuznatelné**. Bližší je vysvětleno v kapitole 5.1.

Rovněž stále platí veškeré skutečnosti uvedené v etapě I., v rozboru problematických půjček a úvěrů (kapitola 5.4.2.) a v návrhu řešení (kapitola 5.4.3.) Proto **není vhodné se**

zabývat optimalizací daňově neuznatelných úroků společnosti SPOJENÁ, s.r.o. ani v etapě II.

Společnost NEZÁVISLÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-2 817 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	9 995
MATKA, a.s.	ne	3 000
DCERA A, s.r.o.	ne	960
DCERA B, s.r.o.	ne	250

tabulka č. 19: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa II.

V období leden až květen 2009 přijala společnost NEZÁVISLÁ, s.r.o. další úvěry a půjčky. Navýšila jistiny od společností MATKA, a.s. a DCERA A, s.r.o. Přijala nový úvěr od společnosti DCERA B, s.r.o. Všichni věřitelé jsou i nadále nespojenými osobami. **Úroky jsou daňově uznatelné.**

Společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Vlastní kapitál

410 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

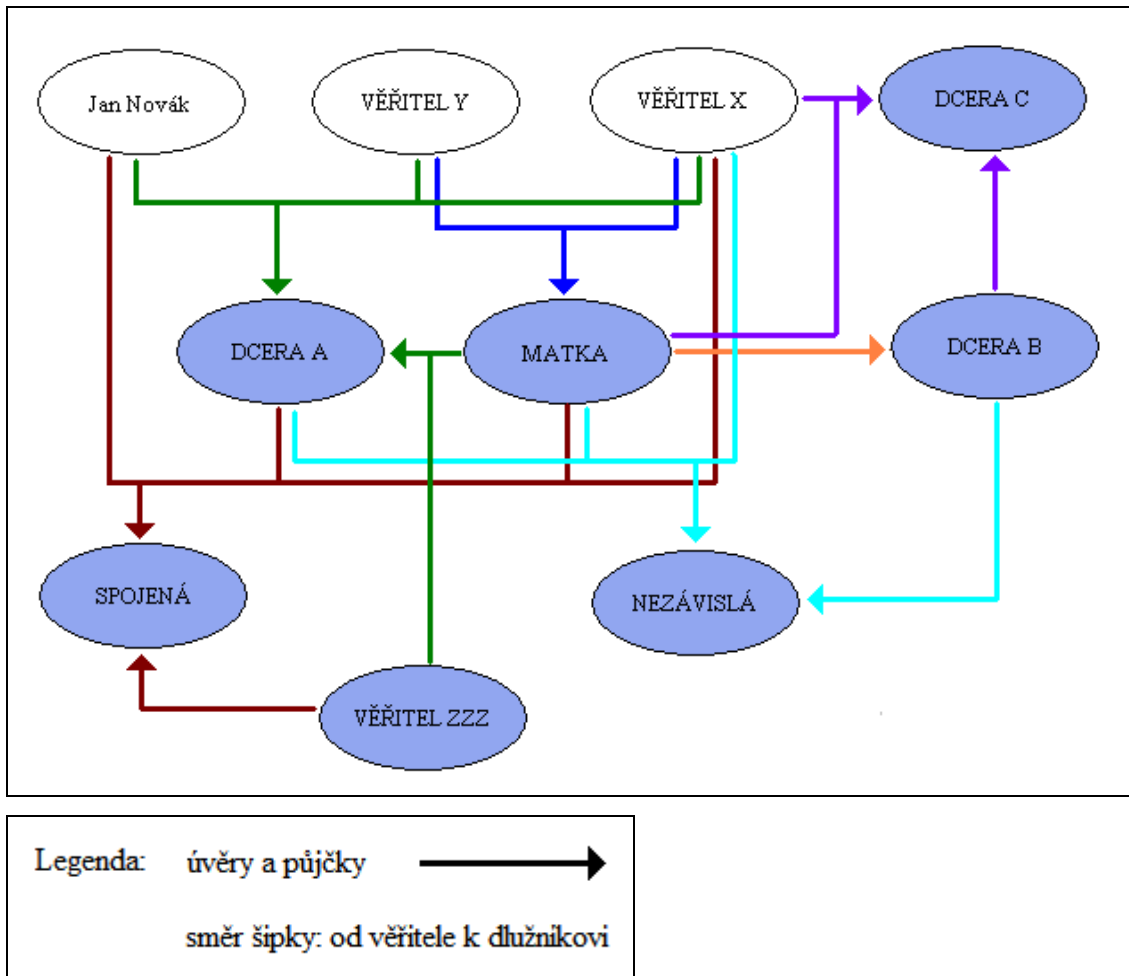
<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
-	-	-

tabulka č. 20: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa II.

Struktura pasiv se ve společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. nezměnila. Daňová uznatelnost úroků z půjček a úvěrů se v tomto okamžiku neřeší.

Finanční toky půjček a úvěrů mezi osobami – stav k 31.5.2009:

obrázek č. 3: Finanční toky mezi společnostmi – etapa II.



6.2. Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa II.

V etapě II. vyžadují bližší zkoumání společnosti:

- DCERA A, s.r.o.
- DCERA C, s.r.o.

Jim jsou věnovány následující dvě kapitoly s podrobnými rozbory a výpočty.

6.3. Společnost DCERA A, s.r.o. – etapa II.

6.3.1. Rekapitulace východisek

Vlastní kapitál

-9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	23 300
VĚŘITEL Y limited	ne	12 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	2 000
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 21: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa II.

Výsledek testu nízké kapitalizace:

veškeré úroky z půjček a úvěrů od společnosti MATKA, a.s. a od Jana Nováka jsou **daňově neuznatelné**.

6.3.2. Rozbor problematických půjček a úvěrů

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: MATKA, a.s.

Jistina je tvořena úvěrem:

- úvěr poskytnutý dne 11.2.2009, ke dni rozboru (31.5.2009) ve výši 2.000 tis
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o při výpočtu úroků se dle smlouvy počítá s 365 dny v roce
 - o úročí se první i poslední den úvěru
 - úrok ročně (při současné jistině 2.000 tis) 150 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 2.000 tis) 12,5 tis (přibližně)

Dle informace od managementu, je reálný předpoklad, že úvěr bude v dalších měsících navýšen na hodnotu cca 5.000 tis. Ve třetím čtvrtletí roku 2009 má být úvěr zcela splacen.

Jedná se o významnou částku úroků. Proto by bylo vhodné a možné ošetřit úvěr tak, aby úroky byly daňově uznatelné. Nicméně, vzhledem k plánu úvěr v blízké době splatit, si věřitel MATKA, a.s. nepřeje pohledávku postupovat na jiného věřitele. Pro management společnosti DCERA A, s.r.o. je daňová neuznatelnost

úroků z úvěru přijatelná. Vzhledem k uvedeným skutečnostem nebude k tomuto úvěru navrhováno žádné řešení daňové optimalizace.

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: Jan Novák

Na stavu půjček, které společnosti DCERA A, s.r.o. poskytl Jan Novák, se oproti stavu popsanému k 31.1.2009 (kapitola 5.3.2.) nic nezměnilo. Úroky jsou v zanedbatelné výši.

6.4. Společnost DCERA C, s.r.o. – etapa II.

6.4.1. Rekapitulace východisek

Vlastní kapitál

83 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 000
MATKA, a.s.	ANO	2 000
DCERA B, s.r.o.	ANO	100

tabulka č. 22: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa II.

Výsledek testu nízké kapitalizace:

Lze předpokládat, že část úroků bude **daňově neuznatelná**. Je nutné provést porovnání stavu vlastního kapitálu (dále SVK) a průměrného denního stavu úvěrů a půjček (dále PDSUP).

6.4.2. Rozbor problematických půjček a úvěrů

Test nízké kapitalizace sestává z několika kroků. V první fázi se vypočte PDSUP. Při výpočtu PDSUP je možno použít minimálně tyto dvě metody:

- aritmetický průměr vážený časem trvání daného stavu, tj. průměr denních stavů (pro účely BP označen jako PDSUP_1)
- aritmetický průměr vážený číslem 1 (pro účely BP označen jako PDSUP_2)

Pro simulaci PDSUP za rok 2009 jsou použity obě metody. Výpočty vychází z předpokladu, že stav k 31.5.2009 bude trvat až do konce roku 2009. Výpočty jsou prováděny v celých Kč.

Dalším krokem je výpočet koeficientu (dále jen K). Koeficient se počítá pro obě metody stejně, a to jako poměr čtyřnásobku vlastního kapitálu a PDSUP.

$$K=4*SVK/PDSUP$$

Jelikož jsou použity dvě metody výpočtu PDSUP, jsou výsledkem i dva koeficienty.

Analogicky označené jako:

- K_1 (pro PDSUP_1)
- K_2 (pro PDSUP_2)

Koeficient vyjadřuje, jaká část nákladových úroků je daňově uznatelná. Pokud je koeficient vyšší nebo roven číslu 1, nákladové úroky jsou daňově uznatelné v plné výši. Pokud je koeficient nižší než jedna, pak je potřeba provést součin úroků a koeficientu. Výsledná hodnota je daňově uznatelná. Zbytek nákladových úroků z půjček a úvěrů od spojených osob je daňově neuznatelný. Z uvedeného vyplývá, že pro poplatníka je výhodnější vyšší koeficient.

Jelikož ve výpočtech je kalkulováno s vlastním kapitálem, uvádím pro úplnost jeho přehled:

<i>účet číslo</i>	<i>částka v Kč</i>
41101	200 000
42100	4 217
42800	37 945
42900	-159 595
celkem	82 567

tabulka č. 23: Vlastní kapitál společnosti DCERA C

PDSUP_1) aritmetický průměr vážený časem trvání daného stavu:

<i>jistina v Kč</i>	<i>počet dnů</i>	<i>jistina*dny</i>
0	111	0
100 000	30	3 000 000
2 000 000	224	448 000 000
celkem	365	451 000 000
PDSUP_1		1 235 616
K_1		0,27

tabulka č. 24: PDSUP_1 společnosti DCERA C – etapa II.

PDSUP_2) aritmetický průměr vážený číslem 1:

	<i>váha 1</i>	<i>jistina v Kč</i>
	1	0
	1	100 000
	1	2 000 000
celkem	3	2 100 000
PDSUP_2		700 000
K_2		0,47

tabulka č. 25: PDSUP_2 společnosti DCERA C – etapa II.

Pro společnost DCERA C, s.r.o. je výhodnější aplikovat koeficient K_2, tzn. použít metodu aritmetického průměru váženého číslem 1. Při použití této metody bude daňově uznatelných 47 % z nákladových úroků z úvěrů a půjček od spojených osob. Daňově neuznatelných bude 53 % úroků. Úroků z úvěrů a půjček od nespojených osob se toto opatření netýká, jsou daňově uznatelné v plné výši.

PDSUP, který je vypočten výše, je pouze předpokládaný. Rozhodující PDSUP bude vypočten dle reálného stavu ke konci zdaňovacího období. Přesto má i předběžný PDSUP důležitou vypovídací hodnotu. Varuje před daňovou neuznatelností a umožňuje včas restrukturalizovat portfolio cizího kapitálu.

Dlužník: DCERA C, s.r.o., věřitel: MATKA, a.s.

Jistinu tvoří úvěr:

- Úvěr ve výši 2.000 tis poskytnutý dne 13.5.2009
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o při výpočtu úroků se dle smlouvy počítá s 365 dny v roce
 - o úročí se první i poslední den úvěru
 - úrok ročně (při současné jistině 2.000 tis) 150 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 2.000 tis) 12,5 tis (*přibližně*)
 - daňově neuznatelné úroky měsíčně (53 %) 6,6 tis (*přibližně*)

Existuje předpoklad, že výše úvěru 2.000 tis je konečná a úvěr bude poskytnut až do konce roku 2009. Předpokládaná výše **daňově neuznatelných úroků je významná** a bude dále řešena.

Dlužník: DCERA C, s.r.o., věřitel: DCERA B, s.r.o.

Půjčka ve výši 100 tis:

- úroková sazba 7,5 % p.a.
- ostatní podmínky sjednány obdobně jako u úvěru od společnosti MATKA, a.s.
 - úrok ročně (při současné jistině 100 tis) 7,5 tis

Výše úroků je pro společnost DCERA C, s.r.o. nevýznamnou položkou. Optimalizace daňové uznatelnosti **nebude v rámci etapy II. řešena.**

6.4.3. Návrh řešení

Po úspěšné realizaci postoupení pohledávky v etapě I. navrhuji řešení dle stejného scénáře. Rozbor provedený v kapitole 6.4.2. jasně ukazuje, že změna věřitele by byla vhodná. **Doporučuji, aby společnost MATKA, a.s. postoupila svoji pohledávku včetně příslušenství vůči společnosti DCERA C, s.r.o. na jiného věřitele, který není spojenou osobou se společností DCERA C, s.r.o.** Pohledávka doporučená k postoupení k 31.1.2009:

- jistina ve výši	2 000 000 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	4 295 Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	2 004 295 Kč

Navrhuji, aby představitelé společností MATKA, a.s. a VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. vešli znovu v jednání a pokusili se dohodnout podmínky postoupení pohledávky včetně příslušenství. V pozici postupitele vystupuje opět společnost MATKA, a.s., stranu postoupníka představuje společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Odůvodnění

Reálně hrozí, že 53 % úroků z půjček a úvěrů od spojených osob bude daňově neuznatelných. Předjetí tomuto nežádoucímu jevu lze např. změnou věřitele z osoby spojené na osobu nespojenou.

Dle předpokladu by se jednalo o částku ve výši cca 48 tis:

<i>datum postoupení</i>	<i>počet dnů od postoupení do konce roku</i>	<i>částka pro výpočet úroku</i>	<i>úroková sazba</i>	<i>vypočtený úrok</i>
31.05.09	214	2 000 000 Kč	7,50%	90 169 Kč
daňově neuznatelná část			53,00%	47 789 Kč

tabulka č. 26: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA C – etapa II.

Pro společnost **DCERA C**, s.r.o. je daňový efekt jednoznačně ku prospěchu poplatníka. Výše celkových nákladů za rok 2009 nebude nijak ovlivněna, neboť společnosti dále budou nabývat úrokové náklady ve stejné výši, v jaké se předpokládaly při sjednání úvěru. Částka ve výši 48 tis však bude zahrnuta mezi daňově uznatelné náklady.

Ve společnosti **MATKA**, a.s. dojde na jedné straně ke snížení předpokládaných výnosů o 90 tis. Na druhou stranu však dojde k tomu, že nově vzniklé přebytečné finanční prostředky může poskytnout dále a zvýšit tak výnosové úroky na původně předpokládanou hodnotu. Dále dojde k tomu, že rozdíl mezi nominální hodnotou postoupené pohledávky a její prodejní cenou, bude daňově neuznatelným nákladem dle § 24 odst. 2 písm. s). Dopad na daňový základ by přesto neměl být nijak významný.

Společnost **VĚŘITEL ZZZ**, s.r.o. bude mít v roce 2009 úrokové výnosy z postoupené pohledávky (90 tis), což však neovlivní předpokládanou výši daňového základu, jelikož pro rok 2009 stejně kalkulovala s tím, že volné finanční prostředky poskytne ve formě úročeného úvěru či půjčky. Dopad na daňový základ je tedy zanedbatelný.

6.4.4. Realizace řešení

Návrh dle kapitoly 6.4.3. byl přijat a realizován v celém rozsahu.

7. Etapa III. – k datu 31.10.2009

Ve třetím čtvrtletí roku 2009 nabrala problematika daňové uznatelnosti nákladů na důležitosti. Obecně platí, že se s blížícím koncem zdaňovacího období začínají čím dál zřetelněji rýsovat ekonomické výsledky obchodních společností. Odhady zdaňovacího základu se v tomto období zpřesňují a práce na daňové optimalizaci nabírají na intenzitě.

7.1. Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 31.10.2009

Struktura klientů účetní společnosti se z pohledu potřeby optimalizace daňové uznatelnosti úroků nezměnila, takže úkol je řešen stále pro stejnou skupinu společností:

- MATKA, a.s.
- DCERA A, s.r.o.
- DCERA B, s.r.o.
- DCERA C, s.r.o.
- SPOJENÁ, s.r.o.
- NEZÁVISLÁ, s.r.o.
- VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Společnost MATKA, a.s.

Vlastní kapitál

28 900 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	44 693
VĚŘITEL Y limited	ne	130 500

tabulka č. 27: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa III.

Struktura věřitelů je stále stejná a platí, že test nízké kapitalizace se nebude provádět a veškeré úroky jsou daňově uznatelné.

Společnost DCERA A, s.r.o.

Vlastní kapitál

-9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	23 300
VĚŘITEL Y limited	ne	12 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	1 200
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 28: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa III.

V období od května do října 2009 byl naplněn předpoklad o postupném čerpání úvěru od společnosti MATKA, a.s. Úvěr je k 31.10.2009 již z větší části splacen, zbývá neuhrazená část ve výši 1.200 tis. Další změny ve struktuře přijatých půjček a úvěrů nenastaly.

Test nízké kapitalizace se bude provádět, veškeré úroky, plynoucí z půjček a úvěrů od spojených osob, jsou **daňově neuznatelné**.

Společnost DCERA B, s.r.o.

Vlastní kapitál

10 931 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
MATKA, a.s.	ANO	50

tabulka č. 29: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa III.

Společnost DCERA B, s.r.o. v období květen až říjen 2009 postupně splatila téměř celou pohledávku vůči své mateřské společnosti MATKA, a.s. Trvá příznivý poměr mezi vlastním kapitálem a stavem jistin půjček a úvěrů od spojených osob, takže **úroky jsou daňově uznatelné**.

Společnost DCERA C, s.r.o.

Vlastní kapitál

83 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 000
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 000
MATKA, a.s.	ANO	340

tabulka č. 30: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa III.

Situace ve společnosti DCERA C, s.r.o. se oproti stavu při etapě II. opět změnila. V důsledku realizace doporučeného postoupení pohledávky, již jako věřitel úvěru ve výši 2.000 tis nefiguruje spojená osoba – společnost MATKA, a.s. Pohledávku převzala společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. Úroky od data postoupení jsou **daňově uznatelné**.

Dále byla splacena půjčka ve výši 100 tis, kterou poskytla společnost DCERA B, s.r.o.

Nově byl v uplynulém období čerpán úvěr ve výši 1.100 tis od společnosti MATKA, a.s., který je k datu realizace etapy III. již převážně splacen. Zbývající část ve výši 340 tis bude splacena v brzké době. Jelikož věřitelem je osoba spojená, je potřeba provést test nízké kapitalizace. Na základě zkušeností při výpočtu PDSUP v kapitole 6.4.2., lze kvalifikovaně prohlásit, že výsledkem testu nízké kapitalizace bude **částečná daňová neuznatelnost** úroků z úvěru od mateřské společnosti. V období po 31.10.2009 se již **nejedná o významnou částku** a nebude tedy dále řešena.

SPOJENÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-1 965 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	120
MATKA, a.s.	ANO	2 950
DCERA A, s.r.o.	ANO	600
Jan Novák	ANO	1 000

tabulka č. 31: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa III.

I po změně struktury přijatých půjček a úvěrů platí předchozí závěr, že veškeré úroky z půjček a úvěrů od spojených osob jsou **daňově neuznatelné**. S ohledem na očekávanou daňovou ztrátu za rok 2009 **nebude daňová optimalizace řešena**. Bližší vysvětlení je uvedeno v kapitolách 5.4.2. a 5.4.3.

Společnost NEZÁVISLÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-2 817 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	9 995
MATKA, a.s.	ne	3 750
DCERA A, s.r.o.	ne	1 160
DCERA B, s.r.o.	ne	250

tabulka č. 32: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa III.

V období květen až říjen 2009 byly navýšeny úvěry přijaté od společností MATKA, a.s. a DCERA A, s.r.o. Protože žádný z poskytovatelů úvěrů a půjček není spojenou osobou, jsou **úroky daňově uznatelné**.

Společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Vlastní kapitál

410 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

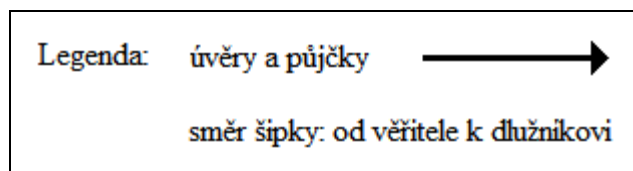
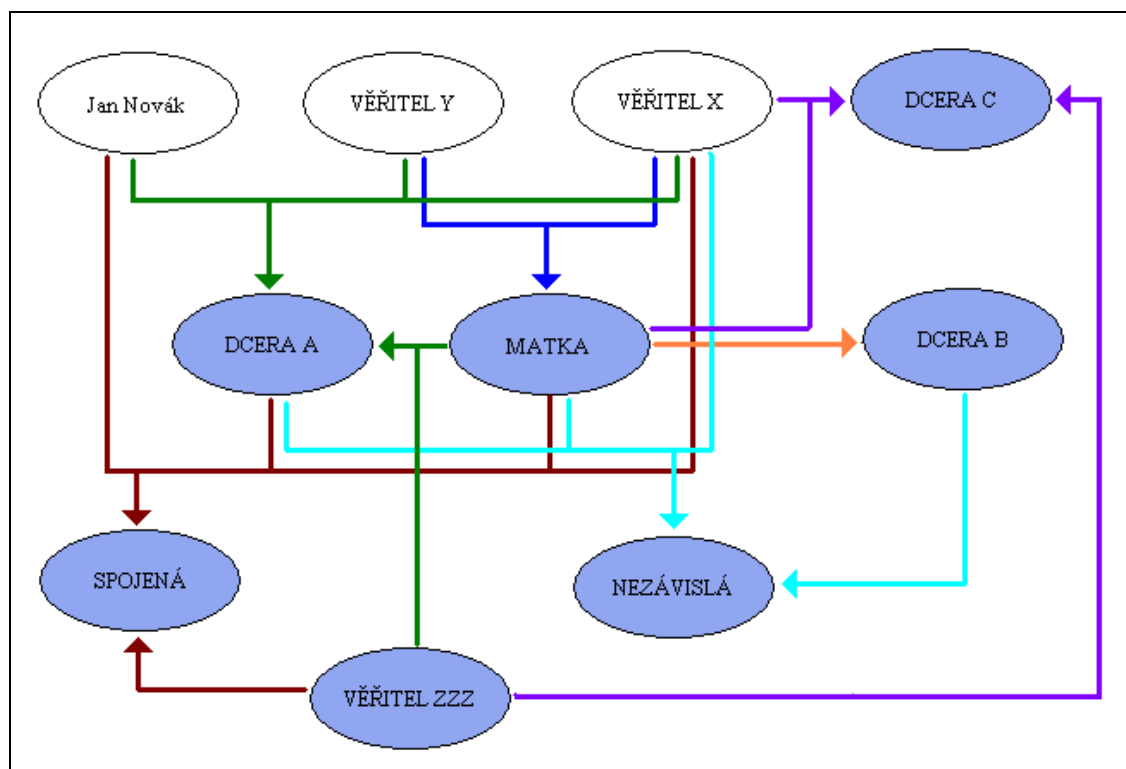
<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
-	-	-

tabulka č. 33: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa III.

Struktura pasiv se ve společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. nezměnila. Daňová uznatelnost úroků z půjček a úvěrů se v tomto okamžiku neřeší.

Finanční toky půjček a úvěrů mezi osobami – stav k 31.10.2009:

obrázek č. 4: Finanční toky mezi společnostmi – etapa III.



7.2. Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa III.

V etapě III. je podrobena bližšímu zkoumání pouze společnost:

- DCERA A, s.r.o.

Rozbor a návrh řešení je uveden v následujících kapitolách.

7.3. Společnost DCERA A, s.r.o. - etapa III.

7.3.1. Rekapitulace východisek

Vlastní kapitál

-9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	23 300
VĚŘITEL Y limited	ne	12 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	1 200
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 34: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa III.

Výsledek testu nízké kapitalizace:

veškeré úroky, plynoucí z půjček a úvěrů od spojených osob, jsou **daňově neuznatelné**.

7.3.2. Rozbor problematických půjček a úvěrů

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: MATKA, a.s.

Jistina je tvořena úvěrem:

- úvěr poskytnutý dne 11.2.2009
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o při výpočtu úroků se dle smlouvy počítá s 365 dny v roce
 - o úročí se první i poslední den úvěru
 - o do října 2009 úvěr navýšen na hodnotu 6.200 tis
 - o v průběhu října 2009 splacena část úvěru ve výši 5.000 tis
 - o ke dni 31.10.2009 zbývá ke splacení částka jistiny ve výši 1.200 tis
 - úrok ročně (při současné jistině 1.200 tis) 90 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 1.200 tis) 7,5 tis (přibližně)

Poskytnutý úvěr byl oproti plánu vyšší. Částečně zůstal nesplacen. **Nemalé úroky, z něj plynoucí, jsou daňově neuznatelné. Proto je potřeba hledat způsob, jak nežádoucí situaci řešit. Návrh je obsažen v kapitole 7.3.3.**

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: Jan Novák

Na stavu půjček, které společnosti DCERA A, s.r.o. poskytl Jan Novák, se oproti stavu popsanému k 31.1.2009 (kapitola 5.3.2.) nic nezměnilo. Úroky jsou v zanedbatelné výši.

7.3.3. Návrh řešení

V konkrétním případě jistiny úvěru ve výši 1.200 tis se jedná o zbytkovou část úvěru, jehož většina byla splacena dle časového harmonogramu. Úroky, které z jistiny 1.200 tis v současné době dále nabíhají, jsou daňově neuznatelné. Jelikož se jedná o položku, se kterou vedení společnosti nepočítalo, je jejich daňová neuznatelnost nežádoucí. Společnost DCERA A, s.r.o. nemá v době řešení etapy III. dostatek volných finančních prostředků, které by mohla použít na splacení úvěru.

Po prozkoumání aktiv společnosti DCERA A, s.r.o. jsem našla pohledávku vůči společnosti NEZÁVISLÁ, s.r.o. ve výši 1.160 tis, ke které náleží i příslušenství ve formě úroků.

Navrhuji, aby společnost DCERA A, s.r.o. využila své pozice věřitele, a svoji pohledávku vůči společnosti NEZÁVISLÁ, s.r.o. postoupila na společnost MATKA, a.s. Navrženým krokem vznikne situace, kdy postupitel DCERA A, s.r.o. bude mít pohledávku z postoupení vůči postupníkovi MATKA, a.s. Takto vzniklá pohledávka se započte se závazkem z nesplaceného úvěru. Jelikož se bude jednat o postoupení mezi dceřinou a mateřskou společností, může být pohledávka postoupena za nominální hodnotu. Společnosti DCERA A, s.r.o. tak nevzniknou daňově neuznatelné náklady podle 24 odst. 2 písm. s).

Pohledávka doporučená k postoupení k 31.10.2009:

(dlužník: NEZÁVISLÁ, s.r.o., postupitel: DCERA A, s.r.o., postupník: MATKA, a.s.)

- jistina ve výši	1 160 000 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	54 368 Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	1 214 368 Kč

Odůvodnění:

Při realizaci navržené operace bude vzájemným zápočtem uhrazena celá zbývající jistina úvěru ve výši 1.200 tis a navíc malá část úroků z tohoto úvěru. Nebudou se zvyšovat daňově neuznatelné úroky z úvěru od spojené osoby. Pokud by k postoupení pohledávky a vzájemnému zápočtu dle návrhu nedošlo, a zbytek úvěru ve výši 1.200 tis by se do konce roku 2009 nepodařilo uhradit, vznikly by společnosti DCERA A, s.r.o. daňově neuznatelné úroky ve výši 15 tis. A to dle následujícího výpočtu:

<i>datum postoupení</i>	<i>počet dnů od postoupení do konce roku</i>	<i>částka pro výpočet úroku</i>	<i>úroková sazba</i>	<i>vypočtený úrok</i>
31.10.09	61	1 200 000 Kč	7,50%	15 421 Kč

tabulka č. 35: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA A – etapa III.

Pro společnost **DCERA A**, s.r.o. je daňový efekt jednoznačně ku prospěchu poplatníka. Dojde k eliminaci daňově neuznatelných nákladů, jak je již uvedeno výše.

Ve společnosti **MATKA**, a.s. dojde na jedné straně k úhradě pohledávky vůči společnosti DCERA A, s.r.o., což koresponduje s předpokladem z doby poskytnutí úvěru. Převzetí pohledávky vůči společnosti NEZÁVISLÁ, s.r.o. není zásadní zásah. Předpokládalo se, že úvěr bude společností DCERA A, s.r.o. splacen a finanční prostředky budou dále investovány s výnosem. Výnosové úroky z pohledávky nabyté postoupením odpovídají přibližně hodnotě výnosů, kterých by společnost MATKA, a.s. dosáhla jinde.

Společnost **NEZÁVISLÁ**, s.r.o. není navrženým postupem nijak zasažena.

7.3.4. Realizace řešení

Návrh dle kapitoly 7.3.3. byl přijat a realizován dle doporučení. Realizace s od návrhu odchyluje pouze drobně. Navrženo je, aby celková hodnota postoupené pohledávky ve výši 1.214.368 Kč byla rozdělena na úhradu jistiny úvěru a na úhradu úroků z něj takto:

- částka 1.200.000 Kč na úhradu jistiny úvěru
- částka 14.368 Kč na úhradu úroků

Realizováno je tak, že částka 14.368 Kč není použita na úhradu úroků, ale je ponechána jako pohledávka společnosti DCERA A, s.r.o. vůči společnosti MATKA, a.s.

8. Etapa IV. - k datu 30.11.2009

Bližící se konec zdaňovacího období je důvodem, proč v krátké době po ukončení etapy III. ke dni 31.10.2009, následovala etapa IV. k datu 30.11.2009.

8.1. Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 30.11.2009

Zadaný úkol je i v etapě IV. řešen pro stejný okruh klientů účetní společnosti.

Společnost MATKA, a.s.

Vlastní kapitál 28 900 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	30 553
VĚŘITEL Y limited	ne	146 500

tabulka č. 36: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa IV.

Struktura věřitelů je stále stejná a platí, že test nízké kapitalizace se nebude provádět a veškeré úroky jsou daňově uznatelné.

Společnost DCERA A, s.r.o.

Vlastní kapitál -9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL Y limited	ne	47 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	1 050
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 37: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa IV.

V listopadu 2009 byl zcela splacen úvěr ve výši 23.300 tis, který poskytla společnost VĚŘITEL X ltd. Naopak byl navýšen úvěr od společnosti VĚŘITEL Y limited. Ten nabízí při poskytování úvěrů lepší obchodní podmínky (nižší úrokovou sazbu). Výše úvěrů a půjček od VĚŘITELE ZZZ, s.r.o. a Jana Nováka zůstaly beze změny.

Jistina úvěru vůči společnosti MATKA, a.s. (v etapě III. ve výši 1.200 tis) byla dle návrhu zcela vypořádána. V průběhu listopadu 2009 přijala společnost DCERA A, s.r.o. od své mateřské společnosti nový úvěr ve výši 1.050 tis.

Test nízké kapitalizace se bude provádět, veškeré úroky, plynoucí z půjček a úvěrů od spojených osob, jsou **daňově neuznatelné**.

Společnost DCERA B, s.r.o.

Vlastní kapitál 10 931 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
MATKA, a.s.	ANO	250

tabulka č. 38: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa IV.

Společnost DCERA B, s.r.o. eviduje k 31.10.2009 nesplacenou část půjčky ve výši 50 tis. V listopadu přijala od mateřské společnosti další půjčku ve výši 200 tis. Trvá příznivý poměr mezi vlastním kapitálem a stavem jistin půjček a úvěrů od spojených osob, takže **úroky jsou daňově uznatelné**.

Společnost DCERA C, s.r.o.

Vlastní kapitál 83 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 000
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 000
MATKA, a.s.	ANO	200
DCERA B, s.r.o.	ANO	330

tabulka č. 39: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa IV.

Přijatý úvěr od společnosti VĚŘITEL X ltd. je v nezměněném stavu. Úvěr ve výši 2.000 tis, u kterého je po postoupení věřitelem společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o., je rovněž beze změny. Úroky z těchto úvěrů jsou **daňově uznatelné**.

Úvěr od mateřské společnosti MATKA, a.s., ve zbytkové výši 200 tis bude v nejbližších dnech splacen. Dále společnost DCERA C, s.r.o. přijala od dceřiné společnosti DCERA

B, s.r.o. půjčku ve výši 330 tis. Úroky z tohoto úvěru a půjčky jsou **částečně daňově neuznatelné**. Přesná výše daňově neuznatelné částky bude známa až po provedení výpočtu PDSUP na konci zdaňovacího období. Dle předběžného výpočtu se jedná o cca polovinu úroků (viz kapitola 6.4.2.). Hodnota nesplacených jistin přijatých od spojených osob však k datu 30.11.2009 není velká a daňová neuznatelnost úroků **nemá pro společnost zásadní význam**.

SPOJENÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-1 965 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL Y limited	ne	6 000
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	94
DCERA A, s.r.o.	ANO	600
Jan Novák	ANO	1 000

tabulka č. 40: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa IV.

V listopadu došlo k restrukturalizaci půjček a úvěrů. Byl splacen úvěr od společnosti VĚŘITEL X ltd. a přijat úvěr s výhodnějším úročením od společnosti VĚŘITEL Y limited. Částečně byl splacen závazek vůči společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Splacen byl úvěr od společnosti MATKA, a.s. Ostatní úvěry a půjčky od spojených osob nedošly změny. Daňová optimalizace nebude v etapě IV. řešena, přestože úroky z půjček a úvěrů od spojených osob jsou **daňově neuznatelné**. Toto rozhodnutí je odůvodněno v kapitole 5.4.2. a 5.4.3.

Společnost NEZÁVISLÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-2 817 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	9 995
MATKA, a.s.	ne	5 360

tabulka č. 41: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa IV.

V rámci etapy III. byl dle doporučení (kapitola 7.3.3.) postoupen úvěr 1.160 tis z postupitele DCERA A, s.r.o. na postupníka MATKA, a.s. Půjčka od společnosti DCERA B, s.r.o. byla splacena. Žádný z poskytovatelů úvěrů a půjček není spojenou osobou a **úroky jsou daňově uznatelné.**

Společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Vlastní kapitál

410 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

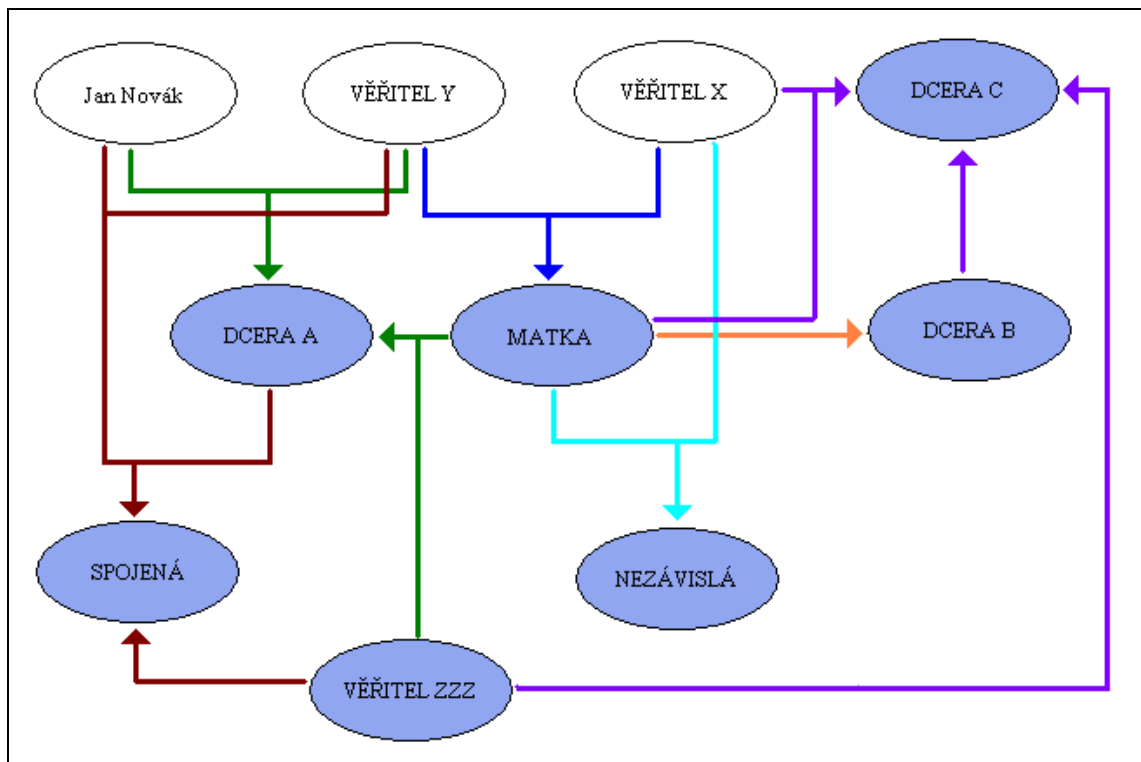
<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
-	-	-

tabulka č. 42: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa IV.

Struktura pasiv se ve společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. nezměnila. Daňová uznatelnost úroků z půjček a úvěrů se v tomto okamžiku neřeší.

Finanční toky půjček a úvěrů mezi osobami – stav k 30.11.2009:

obrázek č. 5: Finanční toky mezi společnostmi – etapa IV.



Legenda: úvěry a půjčky →
směr šipky: od věřitele k dlužníkovi

8.2. Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa IV.

V rámci etapy IV. je potřeba zaměřit pozornost opět na společnost DCERA A, s.r.o., pro kterou je otázka daňové uznatelnosti úroků stále aktuální. Podívejme se na ni podrobně.

8.3. Společnost DCERA A, s.r.o. – etapa IV.

8.3.1. Rekapitulace východisek

Vlastní kapitál -9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL Y limited	ne	47 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	1 050
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 43: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa IV.

Výsledek testu nízké kapitalizace:

veškeré úroky, plynoucí z půjček a úvěrů od spojených osob, jsou **daňově neuznatelné**.

8.3.2. Rozbor problematických půjček a úvěrů

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: MATKA, a.s.

Jistina je tvořena úvěrem:

- úvěr poskytnutý dne 12.11.2009
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o při výpočtu úroků se dle smlouvy počítá s 365 dny v roce
 - o úročí se první i poslední den úvěru
 - o do 30.11.2009 úvěr navýšen na hodnotu 1.050 tis
 - úrok ročně (při současné jistině 1.050 tis) 79 tis
 - úrok měsíčně (při současné jistině 1.050 tis) 6,5 tis (přibližně)

Společnost DCERA A, s.r.o. potřebovala v průběhu listopadu 2009 akutně financovat své projekty, proto přijala další úvěr. Její mateřská společnost byla schopná poskytnout úvěr prakticky okamžitě. Výhoda krátkého času převýšila

nevýhodu daňové neuznatelnosti úroků. Vzhledem ke krátké době trvání úvěru, není ke dni 30.11.2009 zatím výše úroků nijak veliká a jejich daňová neuznatelnost není ještě vnímána jako problém. Konkrétně se jedná o částku cca 1,5 tis. Nicméně **samotná jistina je v takové výši, že s výhledem do budoucna je daňová neuznatelnost úroků nežádoucí. Návrh řešení je obsažen v kapitole 8.3.3.**

Dlužník: DCERA A, s.r.o., věřitel: Jan Novák

Na stavu půjček, které společnosti DCERA A, s.r.o. poskytl Jan Novák, se od počátku roku 2009 (kapitola 5.3.2.) nic nezměnilo. Úroky jsou v zanedbatelné výši.

8.3.3. Návrh řešení

Jako nejjednodušší řešení se nabízí použít obdobnou metodu, jako je navržena v kapitole 7.3.3. Princip spočívá v nalezení vhodné pohledávky, kterou by společnost DCERA A, s.r.o. mohla postoupit na společnost MATKA, a.s. Takto vzniklou pohledávku vůči mateřské společnosti použije při vzájemném zápočtu k úhradě svého závazku z úvěru.

Doporučuji, aby společnost DCERA A, s.r.o. postoupila svoji pohledávku vůči společnosti SPOJENÁ, s.r.o. na nového věřitele: společnost MATKA, a.s. Pohledávka je ve výši 600 tis a k tomu přináležející příslušenství. Navrhuji dohodnout cenu za postoupení shodnou s nominální hodnotou.

Pohledávka doporučená k postoupení 30.11.2009:

(dlužník: SPOJENÁ, s.r.o., postupitel: DCERA A, s.r.o., postupník: MATKA, a.s.)

- jistina ve výši	600 000 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	83 470 Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	683 470 Kč

Z realizace k 31.10.2009 (kapitola 7.3.4.) zůstala ještě malá pohledávka ve výši 14.368 Kč, kterou lze rovněž započíst se závazkem z úvěru.

Návrh vzájemného zápočtu:

Pohledávky společnosti DCERA A, s.r.o. za společností MATKA, a.s.

- celkem nominální hodnota pohledávky	683 470 Kč
- pohledávka z realizace dle 7.3.4.	14 368 Kč
<hr/>	
- celkem pohledávky	697 838 Kč

Závazek společnost DCERA A, s.r.o. vůči společnosti MATKA, a.s.

- jistina úvěru	1 050 000 Kč
-----------------	--------------

Vzájemný zápočet

- pohledávky	697 838 Kč
- jistina úvěru	1 050 000 Kč
<hr/>	
- stav jistiny po vzájemném zápočtu	352 162 Kč

Odůvodnění

Postoupením pohledávky a následným zápočtem dojde ke snížení jistiny úvěru na cca 1/3 původní hodnoty. V důsledku této operace se sníží i výše daňově neuznatelných úroků. Úspora je ve výši cca 2/3 původně plánovaných úroků:

<i>datum postoupení</i>	<i>počet dnů od postoupení do konce roku</i>	<i>částka pro výpočet úroku</i>	<i>úroková sazba</i>	<i>vypočtený úrok</i>
30.11.09	31	697 838 Kč	7,50%	4 558 Kč

tabulka č. 44: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA A - etapa IV.

Hodnota předpokládané úspory ve výši 4,5 tis se na první pohled nejeví jako významná. Jde však pouze o výpočet úroků od 30.11.2009 do 31.12.2009, tedy za 1 měsíc. Přínos tohoto kroku bude patrný zejména v roce 2010.

Pro společnost **DCERA A**, s.r.o. je daňový efekt jednoznačně ku prospěchu poplatníka, i když pozitivní efekt pocítí spíše v roce 2010. V roce 2009 není eliminace daňově neuznatelných nákladů markantní.

Ve společnosti **MATKA**, a.s. nedojde k žádným významným změnám. Výnosové úroky z pohledávky nabyté postoupením odpovídají přibližně hodnotě výnosů, kterých by společnost MATKA, a.s. dosáhla jinde.

Společnost **SPOJENÁ**, s.r.o. není navrženým postupem nijak zasažena.

8.3.4. Realizace řešení

Návrh byl akceptován a realizován v plné výši.

9. Etapa V. - k datu 18.12.2009

Poslední etapa v roce 2009. Úkolem řešeným v etapě V. je jak daňová optimalizace ve zdaňovacím období 2009, tak zejména příprava pro rok 2010.

9.1. Východiska jednotlivých obchodních společností – stav k 18.12.2009

Okruh klientů účetní společnosti zůstává beze změny.

Společnost MATKA, a.s.

Vlastní kapitál 28 900 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	30 551
VĚŘITEL Y limited	ne	153 500
DCERA B, s.r.o.	ANO	550

tabulka č. 45: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa V.

Mezi věřiteli přibyla společnost DCERA B, s.r.o., která poskytla 18.12.2009 bezhotovostním převodem půjčku ve výši 550 tis. Jedná se o spojenou osobu, tudíž je nutné provést test nízké kapitalizace. Vzhledem k výši vlastního kapitálu je jasné, že PDSUP bude nižší než čtyřnásobek SVK. **Úroky jsou tedy daňově uznatelné.**

Společnost DCERA A, s.r.o.

Vlastní kapitál -9 259 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL Y limited	ne	47 500
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 550
MATKA, a.s.	ANO	432
Jan Novák	ANO	1 400

tabulka č. 46: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa V.

V důsledku realizace návrhu z kapitoly 8.3.3. došlo ke snížení pohledávky z úvěru vůči společnosti MATKA, a.s. na 352 tis. Následně byl úvěr drobně navýšen o 80 tis na současnou hodnotu 432 tis. K dalším změnám ve struktuře věřitelů z úvěrů a půjček nedošlo.

Test nízké kapitalizace se bude provádět, veškeré úroky, plynoucí z půjček a úvěrů od spojených osob, jsou **daňově neuznatelné**.

Společnost DCERA B, s.r.o.

Vlastní kapitál 10 931 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
-	-	-

tabulka č. 47: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa V.

K datu 18.12.2009 jsou veškeré přijaté úvěry a půjčky splaceny.

Společnost DCERA C, s.r.o.

Vlastní kapitál 83 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	1 000
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	2 000

tabulka č. 48: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa V.

Půjčka i úvěr od spojených osob, tak jak jsou uvedeny v kapitole 8.1., byly v první polovině prosince uhrazeny. Ostatní závazky z půjček a úvěrů se nezměnily. Úroky ze stávajících úvěrů jsou **daňově uznatelné**.

SPOJENÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-1 965 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL Y limited	ne	6 000
VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.	ne	94
MATKA, a.s.	ANO	1 130
Jan Novák	ANO	1 000

tabulka č. 49: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa V.

K datu 30.11.2009 evidovala společnost SPOJENÁ, s.r.o. vůči společnosti DCERA A, s.r.o. nesplacenou půjčku ve výši 600 tis (půjčka poskytnutá 14.5.2008). Tuto půjčku včetně příslušenství postoupila společnost DCERA A, s.r.o. na společnost MATKA, a.s. Stalo se tak na základě doporučení v kapitole 8.3.3.

Závazek z půjček a úvěrů se tak vůči věřiteli MATKA, a.s. zvýšil o 600 tis. Od stejného věřitele obdržela společnost SPOJENÁ, s.r.o. v průběhu prosince další dvě půjčky, takže celková výše nesplacených jistin činí ke dni 18.12.2009 částku 1.130 tis.

K dalším změnám v přijatých úvěrech a půjčkách u společnosti SPOJENÁ, s.r.o. nedošlo.

Vzhledem k zápornému vlastnímu kapitálu jsou všechny úroky z úvěrů a půjček od spojených osob **daňově neuznatelné**. Snaha o změnu ve prospěch daňové uznatelnosti by však nebyla efektivní, jak je již zdůvodněno v kapitole 5.4.2. a 5.4.3.

Společnost NEZÁVISLÁ, s.r.o.

Vlastní kapitál

-2 817 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
VĚŘITEL X ltd.	ne	9 995
MATKA, a.s.	ne	11 360

tabulka č. 50: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa V.

Žádný z poskytovatelů úvěrů a půjček není spojenou osobou a **úroky jsou daňově uznatelné**.

Společnost VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.

Vlastní kapitál

410 tis

Výše jistin přijatých půjček a úvěrů:

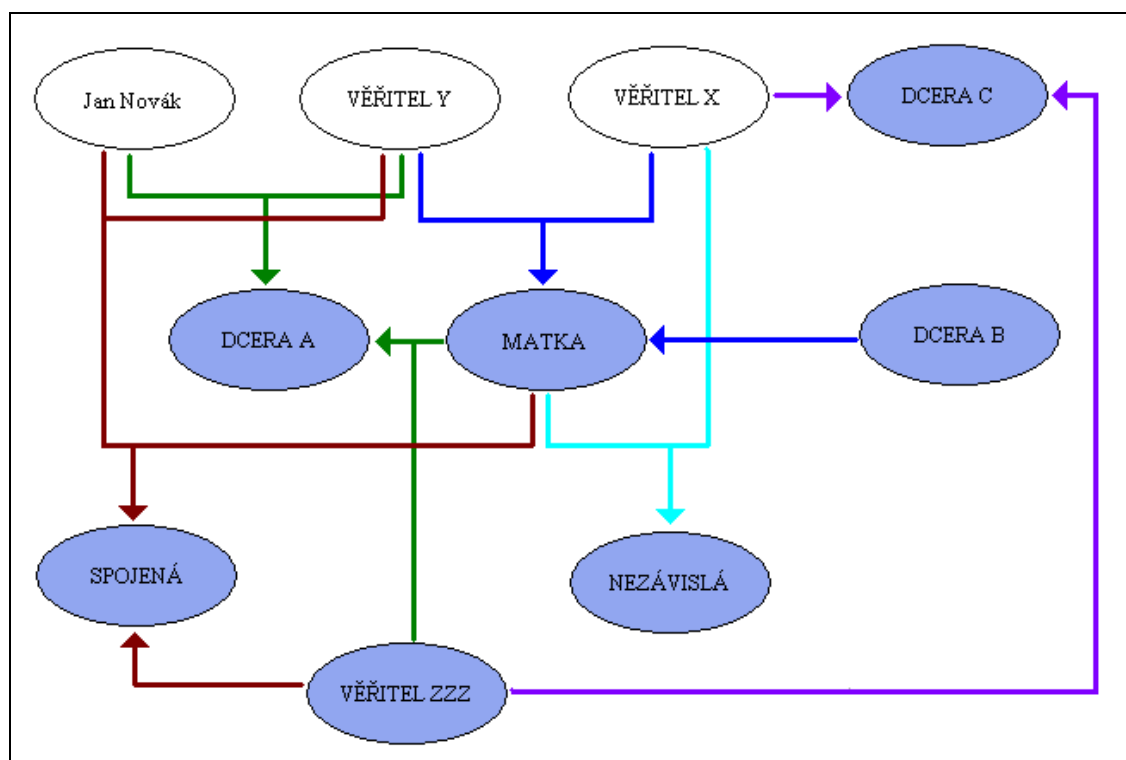
<i>věřitel</i>	<i>spojenost osob (věřitel, dlužník)</i>	<i>výše jistiny (v tis. Kč)</i>
-	-	-

tabulka č. 51: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa V.

Struktura pasiv se ve společnosti VĚŘITEL ZZZ, s.r.o. nezměnila. Daňová uznatelnost úroků z půjček a úvěrů se v tomto okamžiku neřeší.

Finanční toky půjček a úvěrů mezi osobami – stav k 18.12.2009:

obrázek č. 6: Finanční toky mezi společnostmi – etapa V.

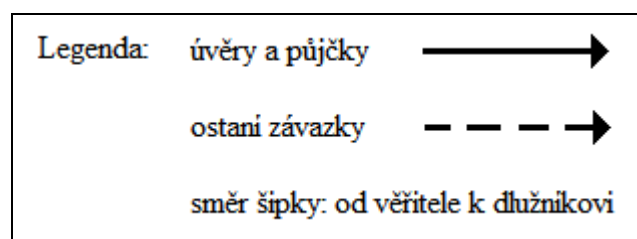
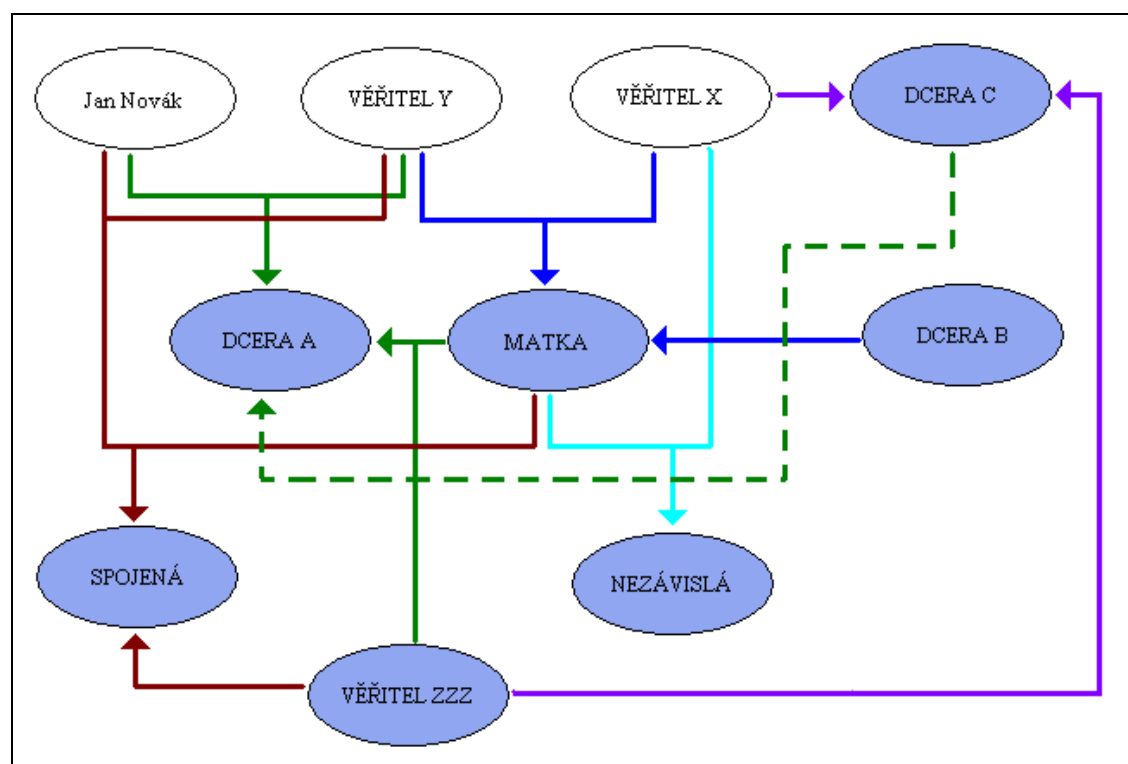


Legenda: úvěry a půjčky →
směr šipky: od věřitele k dlužníkovi

Kromě uvedených východisek, týkajících se poskytnutých úvěrů a půjček, existuje ještě významný závazek z obchodních vztahů. Společnost **DCERA C**, s.r.o. dokončila práce na jednom z projektů a vystavila **fakturu** své sesterské společnosti **DCERA A**, s.r.o., která je generálním dodavatelem zmíněného projektu. Jedná se o částku 4.271 tis a ke dni 18.12.2009 nebyla uhrazena.

Pokud obrázek č. 6 doplníme o tento závazkový vztah, bude situace k 18.12.2009 vypadat následovně:

obrázek č. 7: Závazkové vztahy včetně fakturace – etapa V.



9.2. Shrnutí východisek a nalezení problematických oblastí – etapa V.

Při řešení závěrečné etapy roku 2009 klade vedení společnosti MATKA, a.s. požadavek na výraznou restrukturalizaci úvěrů a půjček mezi osobami, které ovládá. Tento požadavek má dva důvody. Prvním je potřeba zpřehlednit a zjednodušit vzájemné závazkové vztahy. Druhým důvodem je snaha připravit společnost na rok 2010 tak, aby složení jejich úvěrů a půjček bylo co možná neoptimálnější z hlediska daňové uznatelnosti.

Jelikož požadavky na řešení etapy V. jsou odlišné od předchozích etap, má i následující návrh řešení jiné pojetí.

9.3. Návrh řešení

Doporučuji uzavřít několik smluv o postoupení pohledávky, čímž dojde k vhodnému přeskupení závazkových vztahů. Konkrétně se jedná o tyto kroky:

č.	<i>dlužník</i>	<i>postupitel</i>	<i>postupník</i>	<i>pohledávka</i>	<i>příslušenství k pohledávce</i>
1	SPOJENÁ	MATKA	VĚŘITEL ZZZ	1 130 000 Kč	86 954 Kč
2	DCERA A	MATKA	VĚŘITEL ZZZ	432 162 Kč	132 848 Kč
3	MATKA	DCERA B	VĚŘITEL ZZZ	550 000 Kč	- Kč
4	DCERA A	DCERA C	VĚŘITEL ZZZ	4 271 500 Kč	- Kč

tabulka č. 52: Přehled navržených pohledávek k postoupení – etapa V.

9.3.1. Pohledávka společnosti MATKA za společností SPOJENÁ

Společnost MATKA, a.s. poskytla společnosti SPOJENÁ, s.r.o.

- dne 14.5.2009 půjčku 600 tis. (půjčka již jednou postoupená, viz kapitola 8.3.3.)
- dne 1.12.2009 půjčku 300 tis
- dne 16.12.2009 půjčku 230 tis
- součet hodnot půjček 1.130 tis
- u všech shodně
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o úročí se první i poslední den, počítá se s 365 dny v roce

Pohledávka doporučená k postoupení k 18.12.2009:

(dlužník: SPOJENÁ, s.r.o., postupitel: MATKA, a.s., postupník: VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.)

- jistina ve výši	1 130 000 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	86 954 Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	1 216 954 Kč
- kupní cena pohledávky vč. příslušenství	1 210 000 Kč

9.3.2. Pohledávka společnosti MATKA za společností DCERA A

Společnost MATKA, a.s. poskytla společnosti DCERA A, s.r.o. úvěr

- úvěr poskytnutý dne 12.11.2009
- do 30.11.2009 úvěr navýšen na hodnotu 1.050 tis (viz kapitola 8.3.2.)
- dne 30.11.2009 uhrazena vzájemným zápočtem část ve výši 697,8 tis (kapitola 8.3.3.)
- dne 16.12.2009 navýšen o 80 tis
- současná výše úvěru 432 tis
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o při výpočtu úroků se dle smlouvy počítá s 365 dny v roce
 - o úročí se první i poslední den úvěru

Pohledávka doporučená k postoupení k 18.12.2009:

(dlužník: DCERA A, s.r.o., postupitel: MATKA, a.s., postupník: VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.)

- jistina ve výši	432 162 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	132 848 Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	565 010 Kč
- kupní cena pohledávky vč. příslušenství	560 000 Kč

9.3.3. Pohledávka společnosti DCERA B za společností MATKA

Společnost DCERA B, s.r.o. poskytla společnosti MATKA, a.s.

- dne 18.12.2009 bezhotovostní půjčku 550 tis
 - o úroková sazba 7,5 % p.a.
 - o úročí se první i poslední den, počítá se s 365 dny v roce

Pohledávka doporučená k postoupení k 18.12.2009:

(dlužník: MATKA, a.s., postupitel: DCERA B, s.r.o., postupník: VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.)

- jistina ve výši	550 000 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	- Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	550 000 Kč
- kupní cena pohledávky vč. příslušenství	550 000 Kč

Dlužník je postupníkem hodnocen jako bonitní, proto se kupní cena rovná nominální.

9.3.4. Pohledávka společnosti DCERA C za společností DCERA A

Pohledávka z titulu faktury za dodané služby. Dodavatelem je společnost DCERA C, odběratelem DCERA A. Faktura je dle smlouvy o dílo splatná 5.1.2010.

Pohledávka doporučená k postoupení k 18.12.2009:

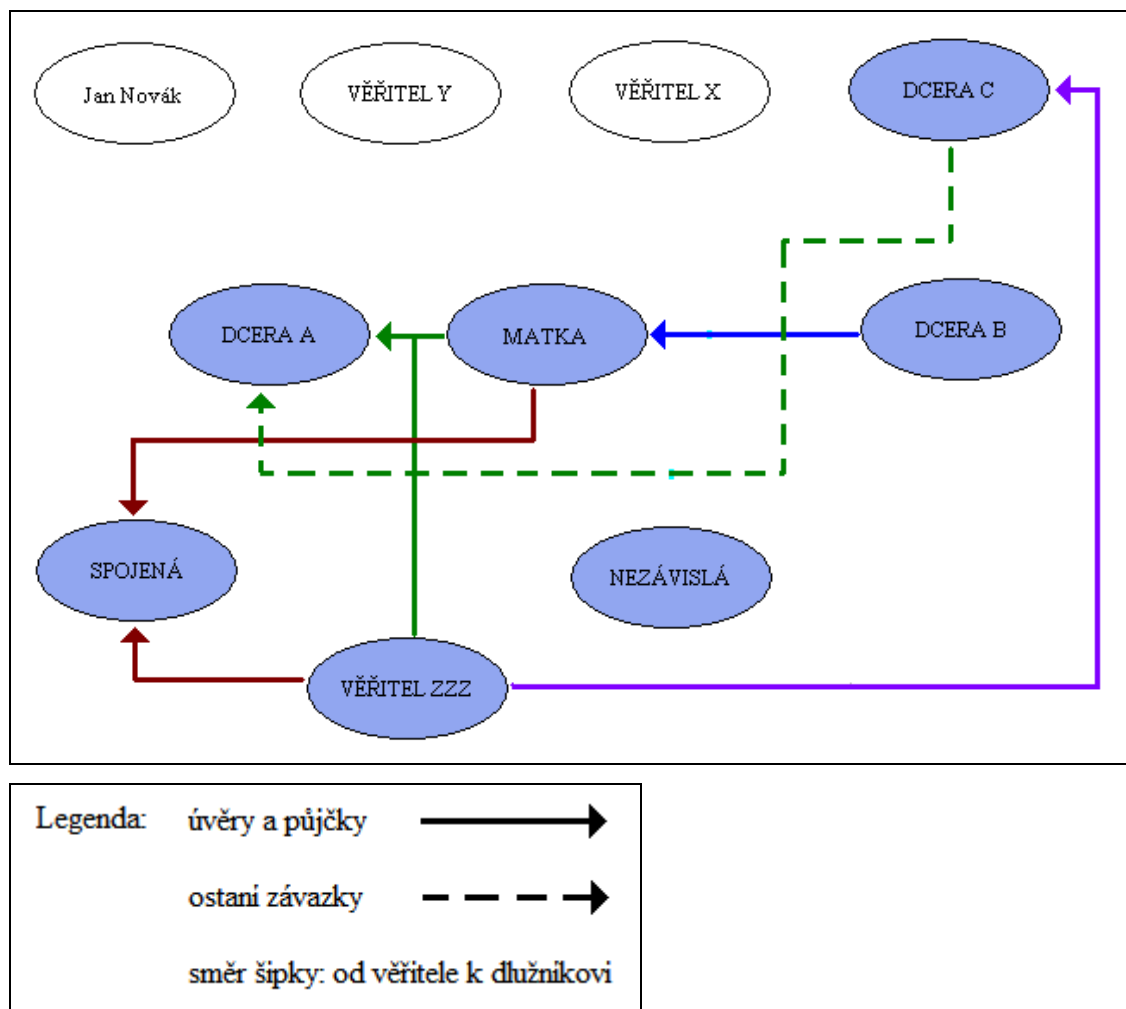
(dlužník: DCERA A, s.r.o., postupitel: DCERA C, s.r.o., postupník: VĚŘITEL ZZZ, s.r.o.)

- jistina ve výši	4 271 500 Kč
- příslušenství (úrok) ve výši	- Kč
<hr/>	
- celkem nominální hodnota pohledávky	4 271 500 Kč
- kupní cena pohledávky vč. příslušenství	4 260 000 Kč

9.3.5. Vzájemné započtení závazků a pohledávek

O stavu před realizací návrhů dle kapitol 9.3.1. až 9.3.4. vypovídal obrázek č. 7. Pro názornost z něj vybírám jen ty vztahy, kterých se uvedené návrhy týkají.

obrázek č. 8: Závazkové vztahy – před realizací - zjednodušeně



Po realizaci návrhů nastanou nové závazkové vztahy. Sestávají z několika druhů závazků:

- úvěr a půjčka, které byly v rámci etapy V. postoupeny
- závazek postupníka za postoupenou pohledávku
- úvěr a půjčka, které nebyly v etapě V. postoupené, ale jsou zahrnuty do následného vzájemného zápočtu

V následující tabulce jsou záměrně úvěry a půjčky uvedeny ve výši jistiny, tj. bez příslušenství (úroků). Dle smluv jsou úroky splatné až po úhradě celé jistiny, proto v okamžiku, ke kterému je tabulka sestavena, nejsou ještě závazkem. Z účetního pohledu se jedná o výdaje příštích období.

<i>dlužník</i>	<i>věřitel</i>	<i>závazek</i>	<i>druh závazku</i>
DCERA A	VĚŘITEL ZZZ	4 271 500 Kč	faktura
DCERA A	VĚŘITEL ZZZ	432 162 Kč	úvěry a půjčky - postoupené
DCERA A	VĚŘITEL ZZZ	2 550 000 Kč	úvěry a půjčky - zápočet
VĚŘITEL ZZZ	DCERA B	550 000 Kč	závazek z postoupení
DCERA C	VĚŘITEL ZZZ	2 000 000 Kč	úvěry a půjčky - zápočet
VĚŘITEL ZZZ	DCERA C	4 260 000 Kč	závazek z postoupení
SPOJENÁ	VĚŘITEL ZZZ	1 130 000 Kč	úvěry a půjčky - postoupené
SPOJENÁ	VĚŘITEL ZZZ	93 820 Kč	úvěry a půjčky - zápočet
VĚŘITEL ZZZ	MATKA	1 210 000 Kč	závazek z postoupení
VĚŘITEL ZZZ	MATKA	560 000 Kč	závazek z postoupení
MATKA	VĚŘITEL ZZZ	550 000 Kč	úvěry a půjčky - postoupené

tabulka č. 53: Přehled závazků a pohledávek před vzájemným zápočtem

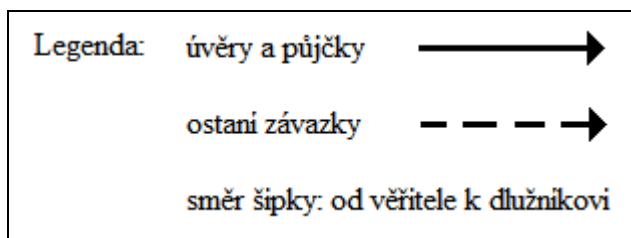
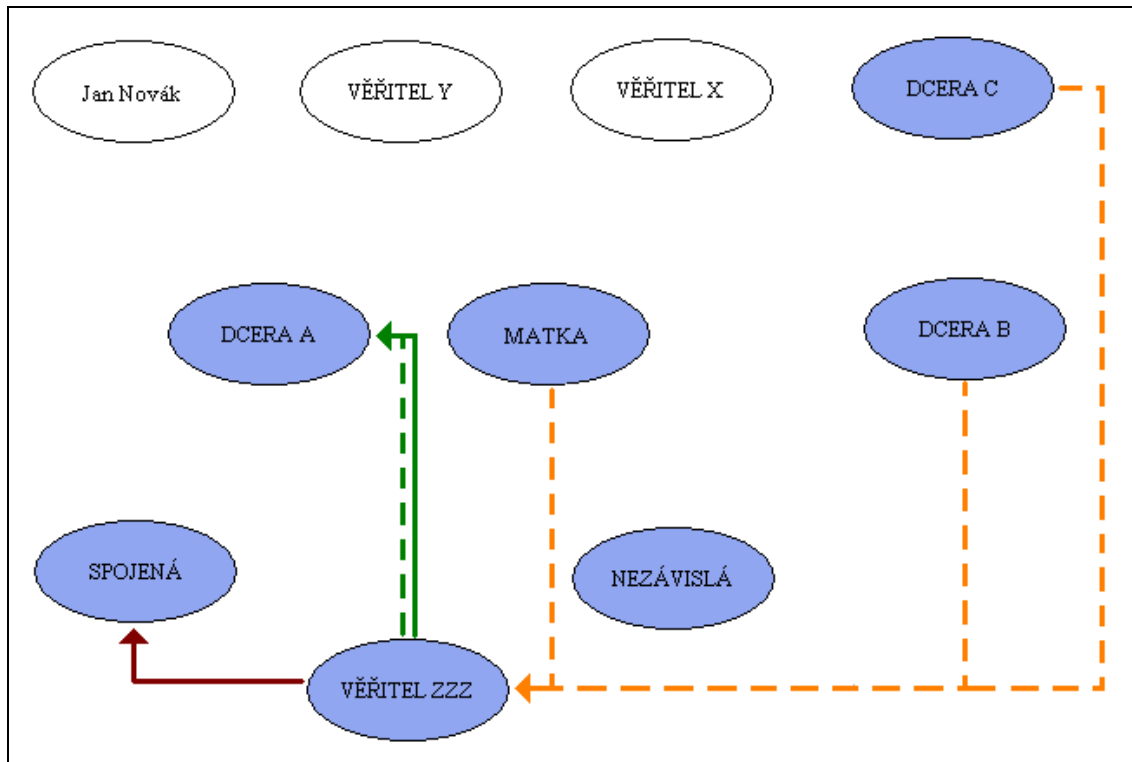
Tam, kde je to možné, je dalším krokem vzájemný zápočet. Zápočet však nelze provést u všech společností. Například společnost SPOJENÁ, s.r.o. se vyskytuje pouze v pozici věřitele. Její závazky vůči stejnému věřiteli je možné pouze sečíst.

<i>dlužník</i>	<i>věřitel</i>	<i>závazek</i>	<i>druh závazku</i>
DCERA A	VĚŘITEL ZZZ	4 271 500 Kč	faktura
DCERA A	VĚŘITEL ZZZ	2 982 162 Kč	úvěry a půjčky
VĚŘITEL ZZZ	DCERA B	550 000 Kč	závazek z postoupení
VĚŘITEL ZZZ	DCERA C	2 260 000 Kč	závazek z postoupení
SPOJENÁ	VĚŘITEL ZZZ	1 223 820 Kč	úvěry a půjčky
VĚŘITEL ZZZ	MATKA	1 220 000 Kč	závazek z postoupení

tabulka č. 54: Přehled závazků a pohledávek po vzájemném zápočtu

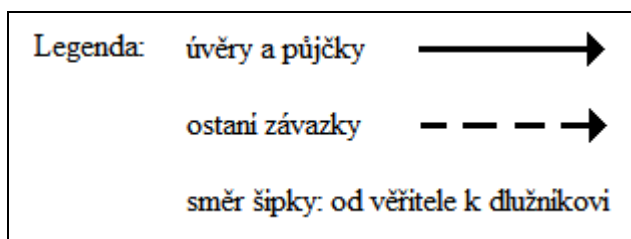
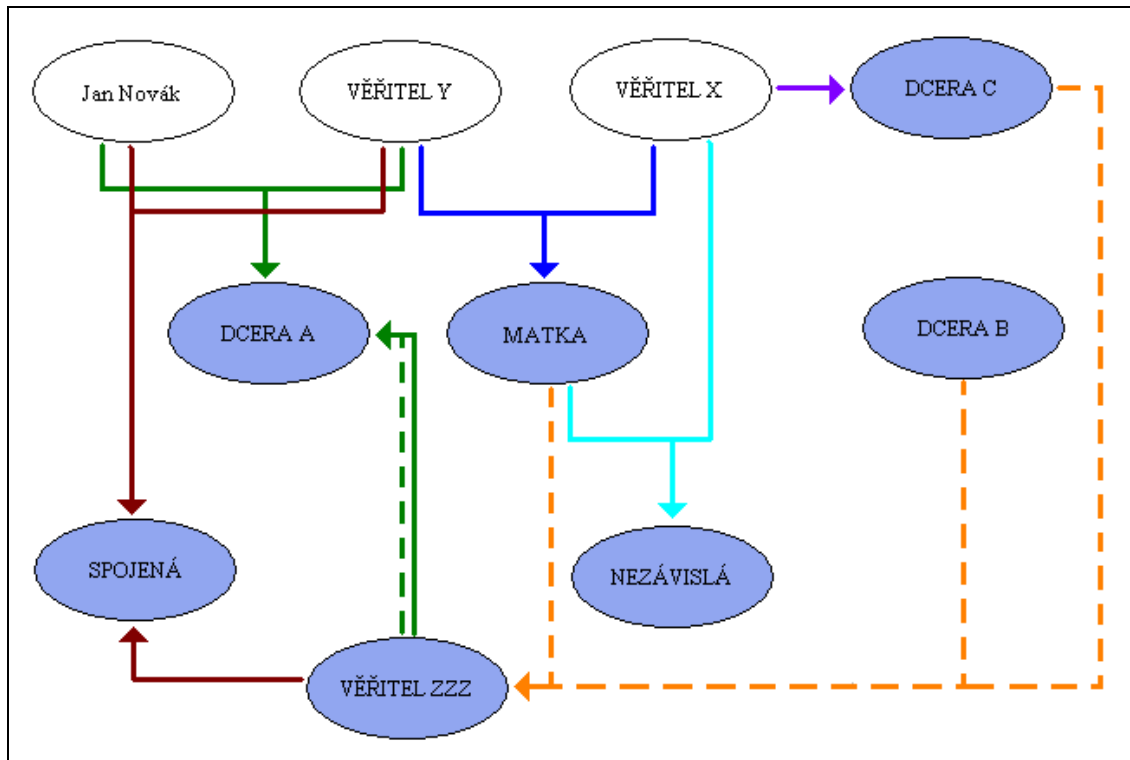
Závazkové vztahy, které v kapitole 9 prošly úpravou, jsou znázorněny v následujícím obrázku.

obrázek č. 9: Závazkové vztahy – po realizaci - zjednodušeně



Zbývá do obrázku doplnit i závazkové vztahy, které v kapitole 9 nedoznaly změny a byly dočasně skryty pro snadnější znázornění provedených změn.

obrázek č. 10: Závazkové vztahy – po realizaci - kompletně



9.3.6. Odůvodnění

Pro skupinu spojených osob okolo společnosti MATKA, a.s. je návrh přínosem, protože plní zadání o zpřehlednění situace a minimalizuje závazkové vztahy mezi spojenými osobami. Dalším přínosem je nastolení vhodnějších výchozích pozic pro zdaňovací období 2010.

Společnosti **DCERA A**, s.r.o., **DCERA B**, s.r.o., **DCERA C**, s.r.o. a **SPOJENÁ**, s.r.o. nemají nyní žádné přijaté úvěry a půjčky od spojených osob. Při zachování současného stavu (a pokud se nezmění legislativa), nemusí v roce 2010 podstupovat test nízké kapitalizace a všechny úroky budou daňově uznatelné. Daňový efekt je jednoznačně pozitivní. Přesné vyčíslení úspor způsobených realizací návrhu však nelze v tuto chvíli vyčíslit, neboť nelze předjímat, jak by se stav přijatých úvěrů a půjček přesně vyvíjel, pokud by se návrh dle kapitoly 9.3. nerealizoval.

Společnost **DCERA C**, s.r.o. navíc uhradila vzájemným zápočtem jistinu úvěru ve výši 2.000 tis, čímž dosáhla toho, že ušetří náklady (úroky), které by jinak z úvěru plynuly. Úhrada formou vzájemného zápočtu je výhodná i proto, že dlužník nemusí mít v okamžiku úhrady k dispozici skutečné finanční prostředky.

Pro společnost **MATKA**, a.s. je přínosem úspora v dceřiných společnostech. Dalším přínosem je úhrada půjčky ve výši 550 tis pomocí vzájemného zápočtu. Z půjčky tak neplynou náklady ve formě úroků, přičemž společnost **MATKA**, a.s. nemusela vynaložit žádné skutečné finanční prostředky na úhradu jistiny. Naproti tomu je třeba uvést i nevýhodu, kterou jsou daňově neuznatelné náklady, tvořené rozdílem mezi nominální hodnotou a tržní cenou za postoupení pohledávek (§ 24 odst. 2 písm. s)). Domnívám se, že tato nevýhoda není vysoká a je bohatě vynahrazena výhodami.

Společnost **VĚŘITEL ZZZ**, s.r.o. nepocítla z daňového pohledu žádnou změnu.

Rozdíly jsou čistě ekonomické:

- již neplnou výnosové úroky z úvěru 2.000 tis (dlužník: DCERA C)
- nově výnosové úroky z úvěru 432 tis (dlužník: DCERA A)
- nově výnosové úroky z půjček, celkem 1.130 tis (dlužník: SPOJENÁ)
- nově výnosy při uhrazení pohledávek nabytých postoupení (rozdíl nominální ceny a kupní)

Po zohlednění všech uvedených změn, docházím k závěru, že i pro společnost **VĚŘITEL ZZZ**, s.r.o. jsou navržené změny přínosné, neboť výnosy způsobené změnou jsou vyšší než snížení nákladů.

9.4. Realizace řešení

Jednatelé všech zúčastněných společností s navrženým řešením souhlasili a realizace proběhla úspěšně.

10. Vyčíslení dosažených úspor

Na závěr je třeba vyčíslit úspory, které přinesla aplikace návrhů uvedených v BP. U většiny klientů je výpočet úspor jednoduchý, neboť u nich nastává jedna ze tří variant:

- test nízké kapitalizace se vůbec neprovádí
- test se provádí, vzhledem k zápornému VK je vše daňově neuznatelné
- test se provádí, vzhledem k vysokému VK je vše daňově uznatelné

Pouze u společnosti DCERA C, s.r.o. je VK v takové výši, že výsledek testu nízké kapitalizace nelze bez přesného výpočtu stanovit.

Výpočet úspor ve společnosti DCERA C, s.r.o.

Pokud by se do situace ohledně úvěrů a půjček v roce 2009 nijak nezasáhlo, vypadala by situace s daňovou uznatelností úroků následovně:

Vlastní kapitál:

<i>účet číslo</i>	<i>částka v Kč</i>
41101	200 000
42100	4 217
42800	37 945
42900	-159 595
celkem	82 567

tabulka č. 55: Vlastní kapitál společnosti DCERA C

PDSUP_1) aritmetický průměr vážený časem trvání daného stavu:

<i>jistina v Kč</i>	<i>počet dnů</i>	<i>jistina*dny</i>
0	111	0
100 000	21	2 100 000
200 000	9	1 800 000
2 100 000	70	147 000 000
3 200 000	31	99 200 000
3 100 000	14	43 400 000
2 340 000	53	124 020 000
2 640 000	6	15 840 000
2 530 000	34	86 020 000
2 330 000	16	37 280 000
celkem	365	556 660 000
PDSUP_1		1 525 096
K_1		0,22

tabulka č. 56: PDSUP_1 společnosti DCERA C – závěr – bez realizace

PDSUP_2) aritmetický průměr vážený číslem 1:

	<i>váha 1</i>	<i>jistina v Kč</i>
	1	0
	1	100 000
	1	200 000
	1	2 100 000
	1	3 200 000
	1	3 100 000
	1	2 340 000
	1	2 640 000
	1	2 530 000
	1	2 330 000
celkem	10	18 540 000
PDSUP_2		1 854 000
K_2		0,18

tabulka č. 57: PDSUP_2 společnosti DCERA C – závěr – bez realizace

Výpočet daňově neuznatelných úroků při použití výhodnějšího koeficientu K₁:

<i>datum od</i>	<i>datum do</i>	<i>počet dnů</i>	<i>změna jistiny</i>	<i>stav jistiny</i>	<i>úrok 7,5 %</i>
1.1	21.4	111	0	0	0
22.4	12.5	21	100 000	100 000	432
13.5	21.5	9	100 000	200 000	370
22.5	30.7	70	1 900 000	2 100 000	30 205
31.7	30.8	31	1 100 000	3 200 000	20 384
31.8	13.9	14	-100 000	3 100 000	8 918
14.9	5.11	53	-760 000	2 340 000	25 484
6.11	11.11	6	300 000	2 640 000	3 255
12.11	15.12	34	-110 000	2 530 000	17 675
16.12	31.12	16	-200 000	2 330 000	7 660
celkem		365	2 330 000		114 382
daňově uznatelné úroky				22%	24 770
daňově neuznatelné úroky				78%	89 612

tabulka č. 58: Aplikace koeficientu – DCERA C – bez realizace

Návrhy však realizovány byly, a proto situace ve skutečnosti vypadá následovně

Vlastní kapitál:

<i>účet číslo</i>	<i>částka v Kč</i>
41101	200 000
42100	4 217
42800	37 945
42900	-159 595
celkem	82 567

tabulka č. 59: Vlastní kapitál společnosti DCERA C

PDSUP_1) aritmetický průměr vážený časem trvání daného stavu:

<i>jistina v Kč</i>	<i>počet dnů</i>	<i>jistina*dny</i>
0	111	0
100 000	21	2 100 000
200 000	9	1 800 000
2 100 000	9	18 900 000
100 000	61	6 100 000
1 200 000	31	37 200 000
1 100 000	14	15 400 000
340 000	53	18 020 000
640 000	6	3 840 000
530 000	34	18 020 000
0	16	0
celkem	365	121 380 000
PDSUP_1		332 548
K_1		0,99

tabulka č. 60: PDSUP_1 společnosti DCERA C – závěr – po realizaci

PDSUP_2) aritmetický průměr vážený číslem 1:

	<i>váha 1</i>	<i>jistina v Kč</i>
	1	0
	1	100 000
	1	200 000
	1	2 100 000
	1	100 000
	1	1 200 000
	1	1 100 000
	1	340 000
	1	640 000
	1	530 000
	1	0
celkem	11	6 310 000
PDSUP_2		573 636
K_2		0,58

tabulka č. 61: PDSUP_2 společnosti DCERA C – závěr – po realizaci

Výpočet daňově neuznatelných úroků při použití výhodnějšího koeficientu K_1:

<i>datum od</i>	<i>datum do</i>	<i>počet dnů</i>	<i>změna jistiny</i>	<i>stav jistiny</i>	<i>úrok 7,5 %</i>
1.1	21.4	111	0	0	0
22.4	12.5	21	100 000	100 000	432
13.5	21.5	9	100 000	200 000	370
22.5	30.5	9	1 900 000	2 100 000	3 884
31.5	30.7	61	-2 000 000	100 000	1 253
31.7	30.8	31	1 100 000	1 200 000	7 644
31.8	13.9	14	-100 000	1 100 000	3 164
14.9	5.11	53	-760 000	340 000	3 703
6.11	11.11	6	300 000	640 000	789
12.11	15.12	34	-110 000	530 000	3 703
16.12	31.12	16	-530 000	0	0
celkem		365	0		24 941
daňově uznatelné úroky				99%	24 770
daňově neuznatelné úroky				1%	171

tabulka č. 62: Aplikace koeficientu – DCERA C – po realizaci

Jak je z výpočtů patrné, díky realizaci návrhů klesly reálné náklady o 89 tis. To ovlivnilo i PDSUP, takže se snížily daňově neuznatelné náklady rovněž o 89 tis.

Úspory dosažené v roce 2009 u všech klientů účetní společnosti, pro které byla daňová optimalizace řešena, jsou uvedeny souhrnně v následující tabulce. **Celkově došlo ke snížení reálných nákladů o 109 tis a ke snížení daňově neuznatelných nákladů o 293 tis. Což je, dle mého úsudku, podstatná změna ve prospěch klientů. Navíc je třeba zdůraznit, že společnosti jsou v maximální možné míře připravené na rok 2010.**

<i>klient</i>	<i>změna reálných nákladů (v Kč)</i>	<i>změna daňově neuznatelných nákladů (v Kč)</i>
DCERA A	-19 979	-200 564
DCERA B	0	0
DCERA C	-89 441	-89 441
MATKA	0	0
SPOJENÁ	0	-3 018
NEZÁVISLÁ	0	0
VĚŘITEL ZZZ	0	0
celkem	-109 420	-293 024

tabulka č. 63: Přehled úspor klientů za rok 2009

Management všech zúčastněných klientů vyjádřil s výsledky spokojenost a požaduje další spolupráci i v roce 2010, což je pro mne největším oceněním.

11. Závěr

V bakalářské práci jsem popsala proces daňové optimalizace pro reálně existující obchodní společnosti. Prvkem, který tyto konkrétní společnosti spojuje, je to, že jsou klienty účetní společnosti, pro kterou pracuji. Jelikož o problematiku daňové uznatelnosti úroků z půjček a úvěrů (a nejen o ni) se již několik let zajímám a současně je mému zaměstnavateli známo, že jsem si toto téma vybrala ke zpracování bakalářské práce, byla jsem na začátku roku 2009 pověřena, abych se klientům intenzivně věnovala právě v oblasti daňové optimalizace úroků z půjček a úvěrů.

Mnoho hodin jsem věnovala studiu zákonů, hledáním názorů odborníků, návštěvám seminářů, výpočtům a analýzám. Svoje zjištění jsem průběžně zpracovávala do zpráv, které jsem předkládala lidem ve vedení společností. Po konzultacích a odsouhlasení s managementy, jsem následně své návrhy uváděla do praxe a poté kontrolovala, zda byly mé výpočty správné a návrhy skutečně nesou předpokládaný efekt. Praktickou část své činnosti jsem rozdělila do pěti etap. Termín první etapy byl zvolen s ohledem na nutnost řešit problematiku úvěry a půjčky co nejdříve na začátku roku. Termíny dalších dvou etap byly nastaveny hlavně tak, jak mi umožňovala pracovní vytíženost jinými úkoly. Poslední dvě etapy už byly časově nastaveny tak, aby optimálně respektovaly specifické potřeby konce zdaňovacího období.

Každá z pěti etap v sobě zahrnuje analýzu situace, návrh řešení a realizaci řešení. Ve svých návrzích jsem se zaměřila na jistiny půjček a úvěrů, jejichž úroky jsou daňově neuznatelné. Tyto nežádoucí jistiny nebylo možno zlikvidovat prostou úhradou, jelikož společnostem se nedostávalo potřebných volných finančních zdrojů. Navrhla jsem dva způsoby, jak se s daňovou neuznatelností vypořádat jiným způsobem. Tam, kde to bylo možné, jsem doporučila uhradit jistinu vzájemným zápočtem s jinou pohledávkou, popřípadě potřebnou pohledávku vytvořit postoupením jiné vhodné pohledávky. V jiných případech jsem navrhla, aby pomocí postoupení půjčky nebo úvěrů došlo ke změně v osobě věřitele. Tím se dosáhlo toho, že úroky počítané od okamžiku postoupení, jsou již daňově uznatelné.

Všechny moje návrhy byly přijaty, a to pouze s nepodstatnými úpravami.

Oblast úroků z půjček a úroků je sice jen velmi úzkou částí z problematiky daní z příjmů, avšak, jak je patrné i z rozsahu BP, značně zajímavou. Už jen samotný vývoj legislativy je velmi pestrý a málokterá oblast daňového práva má podobně pozoruhodnou minulost. I přesto, že jsem se v BP úzce specializovala na daňovou uznatelnost úroků z půjček a úvěrů, jsem přesvědčena, že moje práce byla užitečná, o čemž svědčí dosažené úspory ve prospěch klientů a zejména jejich zájem o další spolupráci.

V aktuálním kalendářním roce 2010 ve spolupráci skutečně pokračujeme, a to nejen v oblasti úroků z půjček a úvěrů. Jsem vděčná, že jsem mohla na tomto projektu pracovat, neboť přispěl k rozšíření mých znalostí a pracovních zkušeností. Jako vedlejší produkt mé činnosti, popsané v BP, jsem dosáhla větší vážnosti mezi kolegy, jak ze strany nadřízených, tak podřízených a obchodních partnerů. Toho si rovněž cením. Doufám, že jejich důvěru v budoucnu nezklamou.

12. Seznam použitých zdrojů

- 1) BĚHOUNEK, P. *Studijní materiál k semináři: Úvěry a půjčky – komplexní daňový pohled: přednáší: Ing. Pavel Běhounek (daňový poradce) 13.března 2009.* Praha: 1. VOX a.s., 2009.
- 2) BĚHOUNEK, P. *Studijní materiál k semináři: Úvěry a půjčky z daňového pohledu – novinky pro rok 2008: přednáší: Ing. Pavel Běhounek (daňový poradce) 29.dubna 2008.* Praha: 1. VOX a.s., 2008.
- 3) BRYCHTA, I., MACHÁČEK, I., DĚRGEL, M. *Daň z příjmů 2009.* Meritum, 2009
- 4) DUŠEK, J. *Daně z příjmů 2009 – přehledy, daňové a účetní tabulky.* Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3021-9
- 5) *České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.* [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/>>
- 6) ČOUKOVÁ-POKORNÁ, P. *Daňové a účetní problémy v roce 2008 v souvislostech se zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů + CD.* Praha: 1.VOX, 2008. ISBN 978-80-86324-73-9
- 7) JAROŠ, T. *Daň z příjmů právnických osob v účetnictví 2008/2009: praktický průvodce.* Praha: Grada, 2009. ISBN 978-802472950-3
- 8) KUTĚJ, M., PRSKAVCOVÁ, R., BUŠEK, E. *Daňový průvodce 1993.* Praha: EkonTeK, 1993. ISBN 80-85388-06-5

- 9) MARKOVÁ, H. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1.1.2009*. Praha: GRADA Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2083-2
- 10) PELC, V. *Daňové výdaje 2008*. Praha: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1918-1
- 11) PELECH, P., PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem... k 1. 9. 2009*. Praha: Anag, 2009.
- 12) PITTLERLING, M. *Daňově uznatelné výdaje (100 otázek a odpovědí)*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-307-2
- 13) POKORNÝ, J. *Předdiplomní seminář: Jak efektivně zpracovat a obhájit diplomovou práci: studijní text pro kombinovanou formu studia*. Brno: CERM, 2006. ISBN 80-214-3254-3
- 14) *Pokyn č. D-300 MF čj. 15/107 708/2006, k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů*. [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <http://business.center.cz/business/finance/dane/d-300.aspx>
- 15) *Sdělení Ministerstva financí čj. 15/105 445/2007 – 151, k aplikaci ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb.* [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/SID-3EA9846C-14CD0732/cds/applUstanov07.pdf>
- 16) *ÚZ č. 533: Účetnictví podnikatelů, audit 2006 podle stavu k 23.1.2006*. Ostrava: Sagit, 2006. ISBN 80-7208-537-9
- 17) *ÚZ č. 735: Daně z příjmů podle stavu k 01.09.2009*. Ostrava: Sagit, 2009. ISBN 978-80-7208-751-8

- 18) VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. Praha: 1.VOX, 2008. ISBN 978-80-86324-72-2
- 19) VENTRUBOVÁ, K. *Metody zkoumání ekonomických jevů*. [on-line].
[cit. 2010-18-04]. URL:
<http://drevari.humlak.cz/data_web/Data_skola/ZPH/ZPH.ppt>
- 20) *Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví*. [on-line].
[cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/>>
- 21) Wikipedie. *Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů*. [on-line]. [cit. 2010-12-04].
URL:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1kon_o_stabilizaci_ve%C5%99ejn%C3%BDch_rozpo%C4%8Dt%C5%AF>
- 22) *Zákon č. 149/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a mění zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů*. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1995/zakon_07.html#castka_39>
- 23) *Zákon č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu*. [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1989/zakon_4q.html#castka_34>

- 24) *Zákon č. 157/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb. a zákona č. 96/1993 Sb., zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., a zákon České národní rady č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/zakon_2q.html#castka_41>
- 25) *Zákon č. 161/1982 Sb., o odvodech do státního rozpočtu.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1982/zakon_4q.html#castka_34>
- 26) *Zákon č. 168/1998 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1998/zakon_07.html#castka_58>
- 27) *Zákon č. 2/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu-stejnopisy-sbirky-zakonu.aspx>>
- 28) *Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách.* [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/>>
- 29) *Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.* [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/>>
- 30) *Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti.* [on-line]. [cit. 2010-04-19]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/omezeniplateb/>>

- 31) *Zákon č. 259/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon České národní rady č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1994/zakon_4q.html#castka_76>
- 32) *Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů .* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2007/zakon_10.html#castka_85>
- 33) *Zákon č. 286/1992 Sb., o daních z příjmů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_06.html#castka_60>
- 34) *Zákon č. 323/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb. a zákona č. 196/1993 Sb., zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb. a zákona č. 157/1993 Sb., a zákon České národní rady č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/zakon_4q.html#castka_81>
- 35) *Zákon č. 35/1993 Sb., Zákon České národní rady, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, zákon České národní rady č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, a zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL:
<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/zakon_1q.html#castka_10>
- 36) *Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.* [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL:
<<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/>>

- 37) *Zákon č. 438/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2003/zakon_12.html#castka_146>
- 38) *Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon.* [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>>
- 39) *Zákon č. 492/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/zakon_12.html#castka_143>
- 40) *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.* [on-line]. [cit. 2010-04-18]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/>>
- 41) *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.* [on-line]. [cit. 2010-04-21]. URL: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>>
- 42) *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.* [on-line]. [cit. 2009-12-10]. URL: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/zakon_12.html#castka_117>
- 43) *Zákon č. 87/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.* [on-line]. [cit. 2010-14-03]. URL: <<http://www.mvcr.cz/clanek/sbirka-zakonu-stejnopisy-sbirky-zakonu.aspx>>

13. Seznam použitých zkratek

BP	bakalářská práce
ČNB	Česká národní banka
ČUS	České účetní standardy
DPH	daň z přidané hodnoty
K_1	koeficient k PDSUP_1
K_2	koeficient k PDSUP_2
OS	obchodní společnost
p.a.	roční úroková sazba (per anung)
PDSUP	průměrný denní stav úvěrů a půjček
PUDSP_1	průměrný denní stav úvěrů a půjček – varianta 1
PUDSP_2	průměrný denní stav úvěrů a půjček – varianta 2
SVK	stav vlastního kapitálu
tis	tisíc Kč
VK	vlastní kapitál
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

14. Seznam tabulek

tabulka č. 1: Vývoj vybraných ustanovení ZDP	- 32 -
tabulka č. 2: Přehled vybraných klientů	- 42 -
tabulka č. 3: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa I.	- 44 -
tabulka č. 4: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa I.....	- 45 -
tabulka č. 5: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa I.....	- 45 -
tabulka č. 6: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa I.....	- 46 -
tabulka č. 7: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa I.....	- 46 -
tabulka č. 8: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa I.....	- 47 -
tabulka č. 9: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa I.	- 47 -
tabulka č. 10: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa I.....	- 49 -
tabulka č. 11: Průběh půjček a úvěrů mezi MATKA a DCERA A – etapa I.	- 51 -
tabulka č. 12: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA A – etapa I.....	- 53 -
tabulka č. 13: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa I.....	- 54 -
tabulka č. 14: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa II.....	- 57 -
tabulka č. 15: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa II.	- 58 -
tabulka č. 16: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa II.....	- 58 -
tabulka č. 17: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa II.....	- 59 -
tabulka č. 18: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa II.....	- 59 -
tabulka č. 19: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa II.....	- 60 -
tabulka č. 20: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa II.	- 60 -
tabulka č. 21: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa II.	- 62 -
tabulka č. 22: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa II.....	- 63 -
tabulka č. 23: Vlastní kapitál společností DCERA C.....	- 64 -
tabulka č. 24: PDSUP_1 společnosti DCERA C – etapa II.....	- 64 -
tabulka č. 25: PDSUP_2 společnosti DCERA C – etapa II.....	- 65 -
tabulka č. 26: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA C – etapa II.....	- 67 -
tabulka č. 27: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa III.....	- 68 -
tabulka č. 28: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa III.	- 69 -
tabulka č. 29: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa III.	- 69 -
tabulka č. 30: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa III.	- 70 -

tabulka č. 31: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa III.	- 71 -
tabulka č. 32: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa III.	- 71 -
tabulka č. 33: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa III.	- 72 -
tabulka č. 34: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa III.	- 73 -
tabulka č. 35: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA A – etapa III.	- 75 -
tabulka č. 36: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa IV.	- 77 -
tabulka č. 37: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa IV.	- 77 -
tabulka č. 38: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa IV.	- 78 -
tabulka č. 39: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa IV.	- 78 -
tabulka č. 40: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa IV.	- 79 -
tabulka č. 41: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa IV.	- 80 -
tabulka č. 42: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa IV.	- 80 -
tabulka č. 43: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa IV.	- 82 -
tabulka č. 44: Předpokládaná úspora v roce 2009 – DCERA A - etapa IV.	- 84 -
tabulka č. 45: Vybraní věřitelé společnosti MATKA – etapa V.	- 86 -
tabulka č. 46: Vybraní věřitelé společnosti DCERA A – etapa V.	- 86 -
tabulka č. 47: Vybraní věřitelé společnosti DCERA B – etapa V.	- 87 -
tabulka č. 48: Vybraní věřitelé společnosti DCERA C – etapa V.	- 87 -
tabulka č. 49: Vybraní věřitelé společnosti SPOJENÁ – etapa V.	- 88 -
tabulka č. 50: Vybraní věřitelé společnosti NEZÁVISLÁ – etapa V.	- 88 -
tabulka č. 51: Vybraní věřitelé společnosti VĚŘITEL ZZZ – etapa V.	- 89 -
tabulka č. 52: Přehled navržených pohledávek k postoupení – etapa V.	- 91 -
tabulka č. 53: Přehled závazků a pohledávek před vzájemným zápočtem.	- 96 -
tabulka č. 54: Přehled závazků a pohledávek po vzájemném zápočtu.	- 96 -
tabulka č. 55: Vlastní kapitál společnosti DCERA C.	- 101 -
tabulka č. 56: PDSUP_1 společnosti DCERA C – závěr – bez realizace.	- 102 -
tabulka č. 57: PDSUP_2 společnosti DCERA C – závěr – bez realizace.	- 102 -
tabulka č. 58: Aplikace koeficientu – DCERA C – bez realizace.	- 103 -
tabulka č. 59: Vlastní kapitál společnosti DCERA C.	- 103 -
tabulka č. 60: PDSUP_1 společnosti DCERA C – závěr – po realizaci.	- 104 -
tabulka č. 61: PDSUP_2 společnosti DCERA C – závěr – po realizaci.	- 104 -
tabulka č. 62: Aplikace koeficientu – DCERA C – po realizaci.	- 105 -

tabulka č. 63: Přehled úspor klientů za rok 2009 - 106 -

15. Seznam obrázků

obrázek č. 1: Vazby mezi vybranými osobami.....	- 43 -
obrázek č. 2: Finanční toky mezi společnostmi – etapa I.....	- 48 -
obrázek č. 3: Finanční toky mezi společnostmi – etapa II.....	- 61 -
obrázek č. 4: Finanční toky mezi společnostmi – etapa III.....	- 72 -
obrázek č. 5: Finanční toky mezi společnostmi – etapa IV.....	- 81 -
obrázek č. 6: Finanční toky mezi společnostmi – etapa V.....	- 89 -
obrázek č. 7: Závazkové vztahy včetně fakturace – etapa V.....	- 90 -
obrázek č. 8: Závazkové vztahy – před realizací - zjednodušeně.....	- 95 -
obrázek č. 9: Závazkové vztahy – po realizaci - zjednodušeně.....	- 97 -
obrázek č. 10: Závazkové vztahy – po realizaci - kompletně.....	- 98 -